

PROGRAMACIÓN

4º EDUCACIÓN PRIMARIA

CEIP ATÍN - CELA(MOS)

CURSO : 2022- 2023

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

3. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE PARA 4º CURSO

4. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES PARA A ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE.

5. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DA TEMPORALIZACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

5.1. ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

5.1.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.1.2. GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

5.2. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

5.2.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.2..2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

5.3. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

5.3.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.3.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

5.4. ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

5.4.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.4..2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

5.5. ÁREA DE MATEMÁTICAS

5.5.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.5. .2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE MATEMÁTICAS

5.6. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

5.6.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.6.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

5.7. ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

5.7.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.7.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

5.8. ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

5.8.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

5.8.2. GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

6. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

7. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

8. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

9. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

9.1 Os criterios sobre a avaliación aplicados nas áreas impartidas polas titoras serán:

9.2 Os criterios de promoción.

10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

11. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS SEUS RESULTADOS.

12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

14. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN E DA PRÁCTICA DOCENTE

15. CONCRECIÓN DO PROXECTO LINGÜÍSTICO

16. CONCRECIÓN DO PROXECTO DE EDUCACIÓN DIXITAL

17. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS

18. ÁREAS DE APRENDIZAXE IMPARTIDAS POLO PROFESORADO ESPECIALISTA:

18.1. ÁREA DE INGLÉS

18.2. ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA

18.3. ÁREA DE MÚSICA

18.4. ÁREA DE RELIXIÓN

19. ANEXOS

19.1 RELACIÓN DE OBOECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE PARA 4º CURSO

19.2 PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Normativa: na elaboración desta programación tívose en conta principalmente, o Currículo (D.105/2014) e a Orde de Avaliación (O. de 9 de xuño de 2016) de E.P., as Instrucións do 30 de xullo de 2020, sobre as medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2021/22 e o Protocolo de adaptación ao contexto da Covid-19 do 9 de xullo do 2021.

Contextualización: esta programación será aplicada no curso de 4º de EP, formado por dous grupos: 4ºA que conta con 7 alumnos e 5 alumnas e 4º B formado por 3 alumnas e 9 alumnos.

Corrente pedagóxica: en relación coa metodoloxía didáctica as actividades educativas deseñadas poderanse desenvolver de forma presencial e non presencial e terán un carácter eminentemente práctico tentando potenciar o proceso de avaliación continua (art. 10 das Instrucións do 30/07/20). Os recursos dixitais tamén terán unha consideración relevante provocada pola situación sanitaria actual, tendo en conta o novo protocolo.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Na seguinte táboa aparecen os aspectos concretos que se espera que cada alumno/a acade en cada unha das competencias clave.

COMPETENCIAS	INDICADORES	DESCRITORES
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)	Coidado do contorno ambiental e dos seres vivos	Interactuar co contorno natural de maneira respectuosa. <ul style="list-style-type: none">• Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sostible. Respectar e preservar a vida dos seres vivos do seu contorno.
	Vida saudable	<ul style="list-style-type: none">• Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
	A ciencia no día a día	Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá. <ul style="list-style-type: none">• Manexar os coñecementos sobre ciencia e tecnoloxía para solucionar problemas e comprender o que ocorre ao noso redor.
	Manexo de elementos matemáticos	Manexar a linguaxe matemática con precisión en calquera contexto.

		Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
	Razoamento lóxico e resolución de problemas	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia. • Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.
Comunicación lingüística (CCL)	Comprensión oral e escrita	<p>Comprender o sentido dos textos escritos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos... • Expresar oralmente, de maneira ordenada e clara, calquera tipo de información. • Utilizar o coñecemento das estruturas lingüísticas, normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos.
	Expresión: oral e escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Compoñer distintos tipos de textos con sentido literario.
	Normas de comunicación	<ul style="list-style-type: none"> • Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor... • Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros, nas diversas situacións comunicativas.
	Comunicación noutras linguas	<ul style="list-style-type: none"> • Entender o contexto sociocultural das linguas, así como a súa historia, para un mellor uso das mesmas. • Manter conversas nas distintas linguas que manexa sobre temas cotiás en distintos contextos. • Producir textos escritos en distintas linguas, de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás.
Competencia dixital	Tecnoloxías da información	<ul style="list-style-type: none"> • Empregar distintas fontes para a busca de información.
		<ul style="list-style-type: none"> • Elaborar e publicar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.

(CD)	Comunicación audiovisual	<ul style="list-style-type: none">• Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
-------------	--------------------------	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Comprender as mensaxes que veñen dos medios de comunicación.
	Utilización de ferramentas dixitais	<ul style="list-style-type: none"> • Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento. • Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
Conciencia e expresións culturais (CCEC)	Respecto polas manifestacións culturais propias e alleas	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial. • Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
	Exposición cultural e artística	<ul style="list-style-type: none"> • Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos. • Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián. • Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.
Competencias sociais e cívicas (CSC)	Educación cívica e constitucional	<ul style="list-style-type: none"> • Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
	Relación cos demais	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos. • Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
	Compromiso social	<p>Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades. • Involucrarse ou promover accións cun fin social.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)	Autonomía persoal	<ul style="list-style-type: none"> • Optimizar recursos persoais apoiándose nas fortalezas propias. • Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas. • Ser constante no traballo superando as dificultades. • Dirimir a necesidade de axuda en función da dificultade da tarefa.
		Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.

	Liderado
--	----------

- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.

		<ul style="list-style-type: none"> • Dar prioridade á consecución de obxectivos de grupo a intereses persoais.
	Creatividade	<ul style="list-style-type: none"> • Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema. • Encontrar posibilidades no contorno que outros non aprecian.
Aprender a aprender. (CAA)	Emprendemento	<ul style="list-style-type: none"> • Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos. • Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas. • Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou os proxectos.
	Perfil de aprendiz	<p>Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver as distintas intelixencias múltiples. • Xestionar os recursos e as motivacións persoais en favor da aprendizaxe.
	Ferramentas para estimular o pensamento	<p>Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos. • Planificar os recursos necesarios e os pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
	Planificación e avaliación da aprendizaxe	<ul style="list-style-type: none"> • Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios. <p>Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.</p>

3. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE PARA 4º CURSO

Dada a amplitude das táboas, para facer máis manexable esta programación, consideramos máis efectivo realizar un anexo a este documento ao que se pode acceder premendo [AQUÍ](#)

4. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES PARA A ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Segundo o DECRETO 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, “as competencias clave son aquelas que todas as persoas precisan para a súa realización e desenvolvemento persoal...”

Así pois, consideramos que as aprendizaxes mínimas que debe acadar este curso o noso alumnado son as seguintes:

a. Competencia comunicación lingüística:

- i. Elabora textos orais sinxelos.
- ii. Utiliza a lingua galega e castelá.
- iii. Le textos en voz alta.
- iv. Elabora textos con coherencia.
- v. Coida a presentación dos textos.
- vi. Aplica a norma lingüística.

- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnolóxica:

- Le, escribe e ordena números ata o 10.000
- Descompón, compón e redondea.
- Realiza cálculos con operacións numéricas básicas.
- Identifica as unidades do sistema métrico decimal.
- Coñece as diferentes moedas e billetes.
- Clasifica animais vertebrados e invertebrados.
- Diferenza entre dieta equilibrada e non equilibrada.
- Busca e organiza a información.
- Diferenza entre materias primas e produtos elaborados.
- Nomea fenómenos atmosféricos.

- Competencia dixital

- Busca e organiza a información.
- Analiza e interpreta a información que obtén.
- Identifica os comportamentos axeitados no ámbito dixital.
- Protexe a información propia.

- Competencia para aprender a aprender

- Pensa antes de actuar (planifica).
- Analiza e axusta o proceso (supervisa).

- Consolida a aplicación dos bos plans ou modifica os que resultan incorrectos (avalía o resultado e o proceso).

- Competencias sociais e cívicas

- Procura un estado de saúde física e mental óptima
- Expressa e comprende puntos de vista diferentes.

- Sente empatía.
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
 - Capacidade de adaptación ao cambio e resolución de problemas.
- Conciencia e expresións culturais
- Promoción da participación na vida e na actividade cultural da sociedade na que vive.
 - Comportamentos que favorecen a convivencia social.
 - Desenrolo da capacidade de esforzo e constancia.

5. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DA TEMPORALIZACIÓN E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

5.1 ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

5.8.2. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

BLOQUE I: INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA			AVALIACIÓN	
			<i>1 g</i>	<i>2 g</i>
1		CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	X	X
2		CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	X	X
3		CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	X	X
4		CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	X	X
5		CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	X	X
BLOQUE II: O SER HUMANO			AVALIACIÓN	
			<i>1 g</i>	<i>2 g</i>
1	E S TÁ N D A	CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	X	X
2		CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	X	X

R E S - D E - A P R E N D I Z A X E	3	CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	X	X
	BLOQUE III: OS SERES VIVOS			AVALIA CIÓN
			1 g	2 g
ES TÁ N D A RE S	1	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	X	X
	2	CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	X	X

	3	CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	X	X	
	4	CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	X	X	
BLOQUE IV: MATERIA E ENERXÍA			AVALIACIÓN		
			1 g	2 g	3 g
	1	CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.			X
	2	CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.			X
	3	CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.			X
	4	CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.			X
	5	CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.			X
BLOQUE V: TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS			AVALIACIÓN		
			1 g	2 g	3 g
	1	CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento.			X
	2	CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.			X
	3	CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...			X

5.1.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA

- Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada e limpa.
- Identifica os cambios nas diferentes etapas da vida, e describe as súas principais características.
- Recoñece e clasifica animais vertebrados e invertebrados.
- Clasifica e describe animais e plantas.
- Identifica as diferenzas principais entre os materiais naturais e os artificiais.
- Identifica algúns cambios de estado, mesturas e cambios químicos.
- Identifica e valora as fontes de enerxía máis comúns (vento, sol, combustibles, etc.) e os seus usos.
- Recoñece a importancia de protexer o Planeta e os seres que habitan nel.
- Identifica as partes dunha máquina e a súa función.

5.9. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

5.9.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

BLOQUE I: CONTIDOS COMÚNS			AVALIACIÓN	
			1^a	2^a
1	CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	X	X	
2	CSB1.1.3. Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	X	X	
3	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	X	X	

	4	CSB1.3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias Sociais.	X	X	X
	5	CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	X	X	X
	6	CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	X	X	X
BLOQUE II: O MUNDO QUE NOS RODEA			AVALIACIÓN		
			<i>1 g</i>	<i>2 g</i>	<i>3 g</i>
	1	CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	X	X	
	2	CSB2.2.1. Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráneos identificando polos, eixe e hemisferios.	X	X	
	3	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	X	X	
	4	CSB2.4.1. Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	X	X	
	5	CSB2.5.1. Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	X	X	
	6	CSB2.5.2. Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	X	X	
	7	CSB2.6.1. Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	X	X	
	8	CSB2.6.2. Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	X	X	
	9	CSB2.6.3. Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	X	X	
	10	CSB2.7.1. Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	X	X	
	11	CSB2.7.2. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	X	X	
	12	CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	X	X	
	13	CSB2.8.2. Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	X	X	
BLOQUE III: VIVIR EN SOCIEDADE			AVALIACIÓN		
			<i>1 g</i>	<i>2 g</i>	<i>3 g</i>
E S T Á N D A	1	CSB3.2.1. Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.			X
	2	CSB3.3.1. Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.			X
	3	CSB3.6.1. Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.			X

R E S D E A P R E N D I Z A X E	4	CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)			X
			1 g	2 g	3 g

1	CSB4.1.1. Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.		X	X
2	CSB4.1.2. Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.		X	X
3	CSB4.3.1. Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C ou d.C		X	X
4	CSB4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.		X	X
5	CSB4.4.3. Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.		X	X
6	CSB4.4.4. Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.		X	X

5.2.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

- Localiza os puntos cardinais, os polos, o ecuador, os hemisferios e o eixe de rotación.
- Localiza e nomea os continentes e os principais mares e océanos.
- Identifica e nomea algúns fenómenos atmosféricos.
- Describe os cambios de estado da auga e as súas causas.
- Describe ordenadamente as fases nas que se produce o ciclo da auga.
- Describe as características máis importantes da paisaxe de Galicia.
- Diferencia entre produto natural e produto elaborado.
- Diferencia entre artesanía e industria.
- Discrimina entre os tempos pasado, presente e futuro e elabora unha sinxela liña do tempo.
- Ordena cronoloxicamente sucesos históricos, utilizando liñas de tempo.

5.10. ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

5.10.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

BLOQUE I: COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR			AVALIACIÓN	
			<i>1ª</i>	<i>2ª</i>
E S T Á N D A	1	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	X	X
	2	LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	X	X
	3	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: diálogos, exposicións orais...	X	X
	4	LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	X	X
	5	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	X	X

R E S D E A P R E N D I Z A X E	6	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	X	X
	7	LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	X	X

8	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	X	X	X
9	LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	X	X	X
10	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta...	X	X	X
BLOQUE II: COMUNICACIÓN ORAL: LER		AVALIACIÓN		
		1ª	2ª	3ª
1	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	X	X	X
2	LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	X	X	X
3	LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	X	X	X
4	LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	X	X	X
5	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	X	X	X
6	LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo	X	X	X
7	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X
8	LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	X	X	X
9	LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións e colabora no seu coidado e mellora.	X	X	X
BLOQUE III: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR		AVALIACIÓN		
		1ª	2ª	3ª
1	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas...	X	X	X
2	LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	X	X	X
3	LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	X	X	X
4	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	X	X	X
5	LCB3.3.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente.	X	X	X
6	LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	X	X	X

	7	LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	X	X	X
BLOQUE IV: COÑECEMENTO DA LINGUA			AVALIACIÓN		
			<i>1ª</i>	<i>2ª</i>	<i>3ª</i>
	1	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.		X	X
	2	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	X	X	X
	3	LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.		X	X
	4	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas	X	X	
	5	LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.		X	X

	6	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	X	X	X
	7	LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	X	X	X
	8	LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.		X	X
	9	LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	X	X	X
	10	LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.		X	X
	11	LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	X	X	X
	12	LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	X	X	X
	13	LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	X	X	X
	14	LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	X	X	X
BLOQUE V: EDUCACIÓN LITERARIA			AVALIACIÓN		
			<i>1ª</i>	<i>2ª</i>	<i>3ª</i>
E S T Á N D A R E S D E A P R E N D I Z A X E	1	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.		X	X
	2	LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.		X	X
	3	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas			X
	4	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.			X
	5	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.		X	X
	6	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.			X

5.3.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

- Ler de forma fluida textos sinxelos.
- Escribir textos coherentes tendo en conta as normas ortográficas básicas.
- Ter boa comprensión lectora.
- Usa unha grafía correcta.
- Coñece e utiliza as regras elementais de ortografía.
- Manexar un vocabulario adecuado a súa idade.
- Identificar correctamente as letras, grupos silábicos e palabras comúns.

- Elaborar oracións correctamente (concordancia en verbo, número e persoa)
- Ordenar cronoloxicamente os feitos dunha narración.
- Opinar con argumentos razoados.

5.11. ÁREA DE MATEMÁTICAS

5.11.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

BLOQUE I: PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS		AVALIACIÓN	
		<i>1 g</i>	<i>2 g</i>
1	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	X	X
2	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta assituación, busca outras formas de resolución etc.	X	X
3	MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	X	X
4	MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade eeficacia.	X	X
5	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	X	X
BLOQUE II: NÚMEROS		AVALIACIÓN	
		<i>1 g</i>	<i>2 g</i>
1	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	X	
2	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.		X
3	MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	X	X
4	MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.	X	X
5	MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.		X
6	MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.48:61	X	X
7	MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	X	X

8	MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	X	X
9	MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.	X	
1 0	MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	X	X
BLOQUE III: A MEDIDA		AVALIA CIÓN	

			1 g	2 g
1	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.			X
2	MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.			X
3	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.			X
4	MTB3.2.2. Expressa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.			X
5	MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.			X
6	MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.			X
7	MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.			X
BLOQUE IV: XEOMETRÍA			AVALIA CIÓN	
			1 g	2 g
1	MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.			
2	MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.			
3	MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.			
4	MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.			
5	MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.			
6	MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.			
BLOQUE V: ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE			AVALIA	

		CIÓN		
		1ª	2ª	
E	1.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.		

5.4.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE MATEMÁTICAS

- Coñecer e utilizar os números ordinais ata o 20.
- Contar, ordenar e expresar cantidades ata o millón (7 cifras).
- Conseguir o dominio nas operacións de suma e resta cos números naturais.
- Realizar operacións de multiplicar ata por tres cifras cos números naturais.
- Dividir por unha cifra.
- Resolver problemas nos que interveñan algunha ou varias operacións básicas.
- Identificar os corpos xeométricos máis comúns.
- Coñecer e utilizar as unidades de medida do S M D (lonxitude, peso e capacidade).
- Coñecer e utilizar os conceptos de dobre, tripla, tercio e metade.
- Manexar as unidades de tempo.
- Saber ler a hora no reloxo analóxico e dixital.
- Coñecer o polígono, elementos (lados, ángulos e vértices) e a súa clasificación segundo o número de lados.

5.12. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

5.12.1. ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

BLOQUE I: A IDENTIDADE DA PERSOA			AVALIACIÓN	
			1ª	2ª
1	VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	X	X	
2	VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos.	X	X	
3	VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos de xeito guiado.	X	X	

	4	VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	X	X
	5	VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	X	X
	6	VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	X	X
	7	VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	X	X
BLOQUE II: A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS			AVALIACIÓN	
			1ª	2ª
E S T Á N D A R E S D E A P R E N D I Z A X E	1	VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	X	X
	2	VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	X	X
	3	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	X	X
	4	VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións.	X	X
	5	VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	X	X
BLOQUE III: A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS			AVALIACIÓN	
			1ª	2ª
E S T Á N D A R E S D E A P R E N D I Z A X E	1	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	X	X
	2	VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	X	X
	3	VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	X	X

I Z A X E			
-----------------------	--	--	--

4	VSCB3.3.3. Respeita as normas do centro escolar.	X	X	X
5	VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	X	X	X
6	VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	X	X	X

5.5.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

- Participar de maneira positiva no grupo.
- Respeitar o intercambio de puntos de vista.
- Mostrar respecto polas opinións, regras, normas, etc.
- Resolver conflitos pacificamente.

5.13. ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

5.13.1.

ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

BLOQUE I: EDUCACIÓN AUDIOVISUAL			AVALIACIÓN	
			<i>1 g</i>	<i>2 g</i>
1	EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).		X	X
2	EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.		X	X
3	EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.		X	X
4	EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.		X	X
5	EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras.		X	X
BLOQUE II: EXPRESIÓN ARTÍSTICA			AVALIACIÓN	
			<i>1 g</i>	<i>2 g</i>
E S T A N D A R E S	1	EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais.	X	X
	2	EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume as súas creacións.		X
	3	EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais de refugallo.	X	X

D A R E S D E A R E M D I Z A X E	4	EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, etc.	X	X
	5	EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.	X	X
	6	EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón).		X

7	EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.		X	X
8	EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.		X	X
9	EPB2.4.2. Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo e presenta os traballos con orde e limpeza.		X	X
10	EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde, limpeza e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	X	X	X
11	EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas e crea hábitos de traballo.	X	X	X

5.6.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

- Interésase pola correcta realización dos exercicios e actividades.
- Desenvolve hábitos de orde e limpeza.
- Usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.
- Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas.

5.14. ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

5.14.1.

ESTANDARES DE APRENDIZAXE, AVALIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

BLOQUE I: COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR		AVALIACIÓN	
		1 º	2 º
1	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo.	X	X
2	LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	X	X
3	LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...)	X	X
4	LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	X	X
5	LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	X	X
6	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X
7	LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	X	X
8	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	X	X
9	LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	X	X

BLOQUE II: COMUNICACIÓN ORAL: LER			AVALIACIÓN	
			<i>1 g</i>	<i>2 g</i>
E S T Á N D A R E S	1	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	X	X
	2	LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	X	X

3	LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	X	X	X
4	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	X	X	X
5	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	X	X	X
6	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	X	X	X
7	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	X	X	X
8	LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	X	X	X
9	LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	X	X	X
1 0	LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	X	X	X
1 1	LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	X	X	X
BLOQUE III: COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR		AVALIACIÓN		
		<i>1 g</i>	<i>2 g</i>	<i>3 g</i>
1	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	X	X	X
2	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	X	X	X
3	LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	X	X	X
4	LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.		X	X
5	LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	X	X	X
6	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	X	X	X
7	LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).		X	X
8	LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	X	X	X
9	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	X	X	X
BLOQUE IV: COÑECEMENTO DA LINGUA		AVALIACIÓN		
		<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>

			g	g	g
	1	LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	X	X	X
	2	LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	X		
	3	LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.		X	X
	4	LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	X	X	

5	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación.	X	X	X
6	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	X	X	X
7	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	X	X	X
8	LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	X	X	X
9	LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	X	X	X
10	LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual	X	X	X
BLOQUE V: EDUCACIÓN LITERARIA		AVALIACIÓN		
		<i>1 g</i>	<i>2 g</i>	<i>3 g</i>
1	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	X	X	X
2	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	X	X	X
3	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	X	X	X

5.7.2 GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

- Ler de forma fluída textos sinxelos.
- Escribir textos coherentes tendo en conta as normas ortográficas básicas.
- Respecta o ritmo e a entoación axeitada ao ler.
- Ten boa comprensión lectora.
- Ten unha grafía correcta.
- Coñece e aplica as regras elementais de ortografía.
- Ten un vocabulario axeitado a súa idade.
- Identifica correctamente as letras, grupos silábicos e palabras comúns
- Elabora oracións correctamente (concordancia en verbo, número e persoa)

- Fai pequenas exposicións orais na aula.
- Realiza diferentes tipos de lectura acordes a súa idade.
- Elabora pequenos textos cunha estrutura clara e con coherencia.

6. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para determinar o nivel competencial acadado polo alumnado debemos establecer técnicas ou instrumentos de avaliación:

- a. Observación directa das actividades realizadas polos estudantes.
- b. Exploración por medio de preguntas orais formuladas polo profesorado durante a clase.
- c. Probas ou exames: para verificar o grao de rendemento ou aprendizaxe lograda polos estudantes.
- d. Listas de control ou verificación e escalas.
- e. Control de caderno e traballos realizados no día a día.
- f. Rexistros anecdóticos como as listas de control ou diarios de clase.
- g. Rúbricas: táboas nas que se especifican unha serie de criterios de avaliación adaptándoos a uns niveis de eficiencia.
- h. Os traballos e exercicios que se realizan en clase co fin de valorar o nivel de comprensión ou execución por parte dos/as alumnos/as no proceso de ensino-aprendizaxe.

7. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS DA MATERIA

A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, activa e participativa, dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

As actividades propostas ao alumnado serán froito do traballo en equipo do profesorado. Realizarase unha programación semanal, onde se indicarán as actividades que deben realizar cada día e a forma en que deben ser reportadas ao profesorado. Esta planificación será publicada tanto na páxina web do colexio como na Aula Virtual.

8. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

PERSOAIS: profesoras-titoras, profesores especialistas, profesorado de apoio, departamento de orientación (Equipo de Orientación Específico), alumnado e as familias co seu papel destacado como como colaboradoras fundamentais dentro e fóra da aula axudando a desenvolver a práctica educativa.

MATERIAIS: **material funxible** (papel continuo, pinturas, cartolina, lapis, cadernos, gomas...), **non funxible** (tesoiras, mobiliario, etc), **materiais de refugallo** e de **elaboración propia**. Tamén o **soporte tradicional** (fichas, materiais manipulativos), o **soporte tecnolóxico:** páxina web do colexio e Aula Virtual, video-tutoriais elaborados polo profesorado, o **libro de texto** da editorial tanto en formato de papel como dixital, fichas autocorrixibles e os **materiais escritos** (material variado que complete a proposta didáctica do libro e que estea ao alcance dos/as alumnos/as en todo momento).

ORGANIZATIVOS: fomentamos as relacións persoais dentro da aula, traballando moito en equipo e procuraremos manter unha estreita relación entre os dous grupos de cuarto así como co resto da comunidade educativa.

9. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

“A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas e na adquisición das competencias clave.” (O. do 9 de xuño de 2016).

9.1 Os criterios sobre a avaliación aplicados nas áreas impartidas polas titoras serán:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CUALIFICACIÓN
Probos orais e escritas.	30%
Traballo diario (tarefas entregadas e calidade das mesmas).	50%
Producións orais e presentacións	10%
Actitudes (disposición favorable ante a materia).	10%

- **Ensino Presencial:** asistencia asidua do alumnado á aula, con ausencias inferiores ao 25%

-

Para calcular a nota final (av. ordinaria) de cada área: aplicarase a media aritmética, redondeada das cualificacións trimestrais do curso. Como norma xeral, a avaliación positiva no último trimestre implicará unha nota final positiva. Así mesmo, a avaliación negativa en dous trimestres e sempre que un deles sexa o último, implicará unha cualificación negativa na avaliación ordinaria.

Respecto da área de Educación Artística: para determinar a súa cualificación trimestral, calcularase a media aritmética, redondeada das cualificacións de educación plástica e educación musical.

9.2 Os criterios de promoción.

“Ao finalizar o curso, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A decisión será adoptada de forma colexiada, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor”

“Cando un alumno ou unha alumna non promocióne deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse unha soa vez durante a etapa, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e deberá ir acompañada dun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio”.

“A repetición considerarase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto

das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do

alumnado.” (O. do 9 de xuño de 2016).

O alumno ou a alumna accederá ao curso seguinte sempre que se considere que logrou a progresión adecuada nos obxectivos e que alcanzou o adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes.

Promocionarán todos os/as alumnos/as con cualificación positiva en todas as áreas ou con cualificación negativa **nun máximo de dúas**, sempre que estas últimas non sexan as posibles combinación das áreas instrumentais que se detallan:

- Lingua galega e lingua castelá
- Unha das dúas linguas e matemáticas

Ademais, aínda que non cumpran os requisitos anteriores e por imperativo legal, o alumnado promocionará ao seguinte nivel, se xa foi adoptada a medida de permanecer un ano máis no curso ou etapa.

Así mesmo, poderase autorizar unha promoción “excepcional” cando por razóns de interese afectivo, social e/ou de integración aconsellen a continuidade do alumno/a co mesmo grupo.

10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

Trimestralmente (en sesión de avaliación) serán revisados os procesos de ensinanza e a práctica docente en relación coa adecuación ao alumnado, co logro dos obxectivos da etapa e co desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación incluírá os seguintes aspectos:

- a) Aprendizaxes alcanzadas polo alumnado e procedementos de avaliación.
- b) Grao de desenvolvemento das programacións docentes, adecuación ao alumnado de cada unha das súas partes e eficiencia das medidas curriculares e organizativas.
- c) Medidas de atención á diversidade aplicadas.
- d) Clima de traballo na aula.
- e) Coordinación do equipo docente e relación co resto da comunidade educativa: profesorado, alumnado e familias.

11. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS SEUS RESULTADOS.

Tendo en conta o establecido nas Instrucións do 30 de xullo de 2020, no seu punto 2.2, a avaliación inicial realizarase durante a primeira semana do curso escolar. Este proceso comprenderá as seguintes accións que permitan identificar as dificultades do alumnado, así como as súas

necesidades de atención educativa:

- a) Análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior.
- b) Detección das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso 2019/2020 así como a súa correspondencia coa falta do desenvolvemento das correspondentes competencias clave.
- c) Coñecemento personalizado do alumnado e da súa situación emocional co fin de tomar as decisións profesionais de actuación por parte do profesorado.

Probas de avaliación inicial.

A proba aplicada avaliará a competencia lingüística e matemática e será seleccionada tendo en conta o asesoramento do Departamento de Orientación.

Os resultados serán analizados de forma estandarizada.

Medidas a adoptar tendo en conta os seus resultados.

Os resultados das probas de avaliación inicial serán analizados e comunicados ao Departamento de Orientación para a posta en marcha de posibles apoios.

Estes resultados servirán para adaptar a programación de aula ao nivel de competencia curricular do grupo de alumnos/as.

En caso de que os resultados sexan significativos, serán comunicados ás familias durante a primeira avaliación, de forma progresiva, nas reunións de tutoría.

12. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas xerais que favorecen a todo o alumnado:

- a. Procurar un ambiente estruturado e predicible na aula, elaborando de forma consensuada as normas de aula e as consecuencias do seu cumprimento e incumprimento. Estas normas deben estar visibles e ser repasadas con frecuencia.
- b. Buscar reforzos visuais ou auditivos para traballar os contidos das diferentes materias e dar información verbal e visual simultaneamente.
- c. Introducir o tema (sempre que sexa posible) por medio de imaxes, vídeos,... e proporcionar esquemas, mapas conceptuais, resumos con apoio visual, murais interactivos, documentais, utilización de enciclopedias ou dicionarios visuais, etc.

Algunha das **medidas ordinarias** que se poderán poñer en marcha unha vez que se detecten as dificultades, son as que seguen:

- d. **Reforzo Educativo:** no contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.
- e. **Adaptación dos tempos, instrumentos ou procedementos de avaliación:** para dar resposta

ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

f. **Programas de enriquecemento curricular:** destinado ao alumnado talentoso ou de altas capacidades con avaliación psicopedagóxica do servizo de orientación do centro que así o determine, que non foi obxecto de flexibilización.

g. **Metodoloxía:** empregaranse de forma prioritaria as metodoloxías que promovan a inclusión do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

h. **Programas de recuperación:** para alumnado que non promocióne ou que promocióne con algunha cualificación negativa.

i. **Programas específicos personalizados:** levaranse a cabo cando se detecten diferentes problemáticas de tipo individual e contando coa colaboración das familias, como por exemplo, o programa de adquisición de hábitos de traballo na casa.

j. **Programa de modificación da conduta na aula:** en 4º A utilizarase a economía de fichas establecendo unha canle individualizada de comunicación coas familias de xeito semanal. Na aula de 4º B utilizarase o programa ClassDojo para a asimilación e mellora de normas de conduta.

Intervención específica para o alumnado con dificultades:

k. **Localización da alumna ou do alumno na aula:** o alumnado con dificultades estará sentado cerca da mesa do profesorado e ao lado de compañeiras ou compañeiros que lle sirvan de modelo de tranquilidade, de orde e de axuda, sempre que as circunstancias actuais relacionadas co protocolo Covid-19 o permitan. Evitarase a proximidade a portas, papeleiras e lugares de maior tránsito.

l. **Mesa da alumna ou do alumno:** enriba da mesa só estarán os materiais que necesite para realizar a tarefa e, ao remate, deberá recollelos e gardalos.

m. Respecto das actividades:

i. Alternaranse actividades teóricas con traballo práctico.

ii. Utilizaranse estratexias para captar a atención inicial como cambios de entoación, xesticulación e dramatización.

iii. Segmentaranse as actividades longas e limitarase o número destas.

iv. Supervisarase frecuentemente a realización, para reforzar positivamente ou para reconducir a execución ou as distraccións.

v. Utilizaranse reforzos e apoios visuais na instrución oral.

vi. Combinaranse actividades máis estimulantes con outras menos motivadoras.

vii. Evitar sacalo ao encerado cando non esteamos seguros de que o vai facer ben. Ofrecerlle actividades e experiencias de éxito e reforzar os logros.

viii. Mostrar os traballos ben realizados para axudar ao alumnado a mellorar a súa autoestima, a súa motivación cara á tarefa e as súas expectativas.

ix. Utilizaranse reforzos positivos para motivar (eloxios privados e públicos, levar os traballos á casa cunha felicitación, nota positiva na axenda, programa de modificación da conduta na aula, etc.).

n. Á hora de explicar, terase en conta:

- i. Utilizar frases curtas e claras.
- ii. Manter o contacto visual e permanecer cerca.
- iii. Focalizar a atención nos conceptos “clave”.
- iv. Implicala ou impicalo, promovendo a súa participación con preguntas sinxelas.

o. Para mellorar o éxito das probas:

- i. Evitar que o alumnado teña máis dunha proba por día e dar as datas dos exames con antelación, asegurándose de que o alumno/a o anote na axenda.
- ii. Utilizaranse diferentes formas e instrumentos de avaliación.
- iii. Procurarase que os exames escritos sexan curtos, con preguntas breves, claras e con vocabulario sinxelo.
- iv. Deixarase máis tempo para os exames ou probas escritas.
- v. Posibilitar que as nenas e os nenos poidan recuperar, durante a avaliación, os exames suspensos.
- vi. Pedir que se revisen os traballos e os exames antes de entregalos.

Teranse en conta, ademais, as medidas de atención á diversidade recomendadas polo Departamento de Orientación.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

4º de EP participará, como mínimo, en:

FESTAS E FESTIVAIS NO NOSO COLEXIO	
En outubro	Samáin

En novembro	Festa do Magosto
En xaneiro	Día Escolar da non Violencia e da Paz.
En febreiro	Festa do Entroido
CONMEMORACIÓNS	
En marzo	Semana da Prensa.
En abril	Día do Libro.
En maio	Semana das Letras Galegas.

Ademais, de todas as actividades complementarias programadas na PXA para o noso nivel.

A parte das mencionadas, realizaranse todas aquelas actividades que sendo asumibles economicamente, se axusten á nosa programación e cumpran as recomendacións establecidas no protocolo de adaptación ao contexto da Covid-19.

14.MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN E DA PRÁCTICA DOCENTE

Os procedementos para avaliar a programación centraranse en valorar:

	A destacar...	A mellorar...	Propostas de mellora persoal
Temporalización			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Realización de tarefas			
Metodoloxía empregada			
Recursos			
Ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			

15. CONCRECIÓN DO PROXECTO LINGÜÍSTICO

Seguindo o decreto 105/2014, o proxecto lingüístico do centro incluírá as medidas necesarias para favorecer que todos os coñecementos e as experiencias lingüísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa en varias linguas. Estas medidas inclúen “acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos, aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe similares nas distintas áreas lingüísticas, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua.”

Co obxecto de contribuír ao proxecto lingüístico do centro, dende a aula integraranse todas as tarefas educativas enfocadas á lectura, comprensión lectora e escritura nas distintas linguas. A competencia lingüística será traballada dende todas as áreas curriculares.

As actividades destinadas a fomentar e dinamizar o uso da lingua galega serán determinadas polo EDLG e estarán encamiñadas a:

- a. Potenciar o uso da lingua galega nas actividades da vida escolar.
- b. Lograr unha valoración positiva do uso da lingua galega.
- c. Mellorar a competencia lingüística en lingua galega.

Ademais de potenciar, fomentar e espertar:

- d. Interese e gusto pola lectura en lingua galega.
- e. Coñecemento da nosa cultura e tradicións galegas por medio de actividades programadas a través do ciclo anual.
- f. As actividades a desenvolver na semana cultural das Letras Galegas.

E todas aquelas actividades recollidas no Proxecto de Fomento de Uso do Galego.

16. CONCRECIÓN DO PROXECTO DE EDUCACIÓN DIXITAL

Dado que o currículo desenvólvese nun contexto dixital, o centro debe establecer un proxecto de educación dixital.

As tecnoloxías da información e da comunicación serán traballados en todas as áreas e tal e como se recollen nos estándares de aprendizaxe.

Dende as aulas contribuiremos ao proxecto propoñendo actividades a realizar apoiadas nas TIC, a través dos blogs de aula e aproveitando as tabletas, encerado dixital ou canón, libros dixitais así como todas aquelas que se desenvolvan a través das computadoras da aula TIC.

17. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS

O horario de atención de titoría ás familias é os martes de 16.30 a 17.30 horas.

Ao longo do mes de setembro terá lugar unha reunión xeral coas familias e posteriormente se levarán a cabo entrevistas individuais, que serán personalizadas e adaptadas ás necesidades de cada un/ha dos/as alumnos/as. A través do teléfono preferiblemente, aplicación abalar e outras que se consensúen, as titoras informarán puntualmente ás familias.

Se por calquera circunstancia, as familias desexan establecer unha cita cos/as mestres/as especialistas e dado o número de alumnado con que conta o noso centro, será imprescindible que avisen previamente ás titoras, para darlle tempo ao especialista a organizar a data e hora da reunión segundo a súa dispoñibilidade horaria.

18. ÁREAS DE APRENDIZAXE IMPARTIDAS POLO PROFESORADO

ESPECIALISTA:

- 19.3 [ÁREA DE INGLÉS](#)
- 19.4 [ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA](#)
- 19.5 [ÁREA DE MÚSICA](#)
- 19.6 [ÁREA DE RELIXIÓN](#)

ÁREA DE INGLÉS 4º

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, TEMPORALIZACIÓN E COMPETENCIAS.

BLOQUE 1 . Comprensión de textos orais	Estándares de aprendizaxe	Competencias	Avaliacións	
			1ª	2ª
	PLEB1.1. Comprende o sentido global e a información mais importantes de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá procedentes de medios audiovisuais ou da Internet adecuados a súa idade.	CC L		X
	PLEB1.2. Comprende os puntos principais e recoñece palabras e expresións coñecidas en textos orais (contos, cancións e conversas) sobre temas familiares ou do seu interese e expresados con claridade e que contén con apoio visual.	CC L	X	X
	PLEB1.3. Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet.	CC L CA A		X
	PLEB1.4. Escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper.	CC L CS C	X	X

PLEB1.5. Interese e respecto polas intervencións orais alleas en prol da mellora da súa pronuncia, entoación e acentuación.	C C L CS C	X	X	X
--	------------------------	---	---	---

BLOQUE 2 .
Comprensión de
textos orais

Estándares de aprendizaxe	Competencias	Avaliacións	
		1ª	2ª
PLEB2.1. Participa en situación reais ou simuladas de comunicación breves e elementais, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles.	CC L CS C	X	X
PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás.	CC L	X	X
PLEB2.3. Amosa una actitude de escoita atenta.	CS C	X	X
PLEB2.4. Reproduce comprensiblemente textos orais sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas ou dramatizacións).	CC L CS C		X
PLEB2.5. Manifesta interese e respecto polas aportacións do seus compañeiros/as.	CS C	X	X
PLEB2.8. Amosa una actitude positiva polo uso da lingua estranxeira nas diferentes situacións comunicativas.	CC L CS C	X	X
PLEB2.9. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais	CC L		X

BLOQUE 3.
Comprensión de

textos escritos			
Estándares de aprendizaxe	Competencias	Avaliacións	
		1ª	2ª
	CC L	X	X

PLEB3.1. Comprende frases simples escritas, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.				
PLEB3.2. Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo acompañado de apoio visual, acorde a súa idade procedente dos medios de comunicación adaptados a súa competencia lingüística.	C C L	X	X	X
PLEB3.3. Amona interese pola lectura nunha lingua estranxeira.	C C L C A A	X	X	X
PLB3.4. Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca de aula para a súa lectura autónoma acordes a súa idade e intereses.	CCL CSIEE	X	X	X
PLB3.5. Iníciase progresivamente no uso autónomo de estratexias de comprensión lectora	C C L C A A		X	X
PLEB3.7. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	C C L C A A		X	X
PLEB3.9. Amona interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos.	CCL CSIEE	X	X	X

BLOQUE 4.
Producción de
textos escritos

Estándares de aprendizaxe	Competencias	Avaliacións	
		1ª	2ª
PLEB4.1. Escribe frases sinxelas relacionadas con temas da súa vida cotiá traballadas previamente de forma oral.	CC L	X	X

PLEB4.2. Escribe conversas sinxelas, seguindo un modelo dado e respectando a estrutura gramatical coñecida.	CC L		X
PLEB4.3. Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas e avisos).	CC L		X
PLEB4.4. Completa un formulario en liña cos seus datos persoais e a dos demais (nome, apelido, idade...).	CC L	X	X

PLEB4.5. Responde de forma escrita a preguntas sobre temas traballados en clase como, por exemplo, onde está un obxecto ou un lugar, de que cor é un obxecto, que hora é, cales son os seus gustos ou se hai algo nun determinado lugar.	C C L	X	X	X
PLEB4.6. Escribe correspondencia persoal simple en soporte papel ou dixital falando de si mesmo/a e da súa contorna .	C C L		X	X
PLEB4.9. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CAA CSIEE	X	X	X
PLEB4.10. Amosa interese por utilizar a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica.	C C L C A A	X	X	X

BLOQUE 5
.Coñecemento da lingua e consciencia intercultural

Estándares de aprendizaxe	Competencias	Avaliacións	
		1ª	2ª
PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividades...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.	CC L CA A CS C	X	X
PLEB5.2. Amosa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.	CC L CS C	X	X
PLEB5.5. Expresa, identifica e distingue os tramos horarios e as rutinas do día, prezos, vestimentas...	CC L		X

PLEB5.6. Pregunta e responde de xeito comprensible sobre a localización (obxectos, espazos, seres vivos ...).	CC L CS C		X
PLEB5.7. Pregunta e responde de xeito comprensible sobre o permiso, o acordo, a preferencia, desexo ou a capacidade.	CC L CS C		X
PLEB5.8. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos básicos.	CC L		X

PLEB5.13. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións de aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente.	C C L C A A		X	X
---	----------------------------	--	---	---

TEMPORALIZACIÓN

1º Trimestre:

UNIT	ACTIVE VOCABULARY	ACTIVE STRUCTURES	CLIL
A new school year	School subjects . Parts of the school Days of the week Times of the day	We've got Science at quarter past two. We haven't got P.E Have we got English today? Yes we have./No, we haven't. What have we got at quarter to ten?	Social Science
Describing people	Personal description Personal characteristics Adjectives f or describing people	She has got curly fair hair. She hasn't got straight fair hair. Has he got a Yes he has./No, he hasn't.	Literature
2º Trimestre			

<p>Around the world</p>	<p>Parts of the city. Ways of transport.</p>	<p>There's a supermarket in the street. There're shops in the street. Is there a train station? Yes ,there's . No, there isn't. Are there any</p>	<p>Geography</p>
-------------------------	--	---	------------------

		<p>museums? Yes there are/No, there aren't. There is/there are Some/any</p>	
Jobs and routines	<p>Different jobs Verbs for describing jobs.</p>	<p>What does she do? She is a doctor. Is he a nurse? Yes he is.No, he isn't. He works/ doesn't work in a hospital. Does he work with animals? Yes, he does.No, he doesn't.</p>	Social Science
3° Trimestre			
Things we like doing	<p>Outdoor and indoor activities for doing alone or with friends Technology words. Places to visit in a city.</p>	<p>Is your favourite activity shopping? Yes It 's./ No, It isn't. I like / I don't like skateboarding. Do you like dancing? Yes, I do. No, I don't. He likes/ doesn't like reading comics. Likes / Dislikes-</p>	Art and Science
In the countryside	<p>City, town, village. Traffic rules and signs</p>	<p>Turn left at the farm. Don't turn right . Go to the end of the path. Do I go straight on ? Do we go over the bridge?</p>	
Festivals	<p>Halloween Christmas Peace Day Valentine's Day Easter Book's Day</p>		Citizenship

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de cualificación polos cales se van valorar as aprendizaxes adquiridas serán os seguintes:

- Probas orais e escritas nas que valoraranse as catro destrezas básicas nas que se fundamenta o aprendizaxe dunha lingua Listening, Reading, Writing and Speaking .O valor será do 70%.

- Actitude e traballo diario : O valor será do 30%

Esforzarse por falar inglés nas actividades de

aula, Manter unha actitude positiva e

participativa,

Traballo diario individual,

Presentación coidada dos traballos(libreta, activity ...)

Acudir sempre co material necesario para o desenrolo da clase.

Realízase ao longo de todo o proceso, avaliación continua , na que será moi importante a evolución do alumno.

A cualificación final será unha media aritmética das tres avaliacións.

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

	Ensino Presencial	Ensino Semipresencial
Probas orais e escritas.	70%	70%
Traballo diario (tarefas entregadas e calidade das mesmas)	20%	20%
Actitudes (disposición favorable ante a materia)	10%	10%

METODOLOXÍA

A aprendizaxe dunha lingua céntrase no significado. Un principio básico é que todos os contextos e situacións en que os alumnos se aproximan a linguaxe debe ter un sentido completo e relevante e relacionarse coas súas experiencias.

Comprensión e produción (expresión e interacción) de textos orais e escritos

serán as bases da metodoloxía.

Os alumnos tamén teñen moitas oportunidades para incorporar as súas propias experiencias no contexto da aula. Ademais de actividades investigación, traballo en parellas etc..

A aprendizaxe é máis eficaz cando aprecian o proceso. As cancións, rimas, historias e xogos proporcionan formas divertidas e diferentes estilos de aprendizaxe.

Para a adquisición da competencia lingüística en lingua estranxeira resulta fundamental o desenvolvemento da capacidade lectora e o dominio da escritura.

- Uso de recursos visuais e outras ferramentas para aclarar o significado.
- Empregar un ton de voz e linguaxe corporal para aclarar o significado.
- Repetición e clarificación da mensaxe principal.
- Comprobar que a mensaxe foi comprendido.
- Temas restrinxida (aquí e agora), de xeito que o contido é previsible.
- Discurso expresado máis lentamente e con coidado con frases curtas

Os contos son o foco principal de cada unidade. Os personaxes e as historias son atractivos para os alumnos e moitas veces usan o humor ou a tensión dramática está reforzando a experiencia positiva da lectura en inglés. As historias funcionan como vehículo condutor para introducir ou revisar o vocabulario núcleo de cada unidade e proporcionar diferentes oportunidades de atopar ese vocabulario.

Estes principios metodolóxicos, adaptados a situación, aplicaranse tamén en caso de actividade lectiva non presencial.

ACTIVIDADES

Actividade lectiva presencial:

- Actividades de exercicios físicos e de mímica para traballar as accións
- Actividades de listening e de comprensión de palabras, preguntas, historietas, comics, textos narrativos e cancións..
- Respostar a preguntas traballando as estruturas básicas e a comprensión das mesmas.
- Facer actividades de reading de textos e historietas recurrido á dramatización e

escenificación das mesmas por parte dos alumnos/as.

- Realizar actividades manuais de recortado, pegado e dobrado para confeccionar xogos que nos permitirán aprender ou repasar o vocabulario aprendido na unidade partindo do que xa sabemos.
- Actividades de escribir palabras en inglés ou frases segundo uns debuxos dados.
- Contar obxectos e escribir números en inglés.
- Unir debuxos con palabras ou frases ou preguntas con despostas.
- Respostar preguntas segundo unha imaxe.
- Cubrir viñetas dun comic onde faltan palabras ou frases.
- Ordenar frases ou preguntas.
- Debuxar seguindo unhas pautas dadas
- Actividades de autoavalación.
- Visionado de películas, música e documentais a través da pantalla dixital.
- Pasatempos, sopas de letras e encrucillados...

Halloween: aprender algunhas cousas sobre esta festividade a través dalgunha actividade de teatro, algunha canción ou unha actividade manual de recortado. Participación na exposición de cabazas que se organiza no centro.

Christmas: aprender como se celebra o Nadal en Gran Bretaña, cantar algunha panxoliña e facer algún adorno ou postal para levar a casa.

Valentine's Day apreciar que algunhas datas son celebradas en moitos países

Easter: aprender algunhas cousas sobre a semana santa no Reino Unido e confeccionar algunha tarxeta de felicitación.

Actividade lectiva non presencial :

Faranse todas aquelas actividades descritas anteriormente pero de xeito telemático . A través da aula virtual , do correo electrónico e dos blogues de aula.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Material do profesor:

- Pizarra dixital
- Teacher's digital book,
- CDs,
- Flashcards ,posters...e todo tipo de materiais que podan ser adaptados as

necesidades da aula.

- Traballo elaborado a través de aplicacións didácticas: kahoot!, , Liveworksheets,
- Páxina Web do colexio
- Aula Virtual
- Equipamento E-dixgal.
- Videos titoriais

Ademais dos libros e materiais dixitais que nos ofrece o proxecto E-Dixgal.

Material para el alumno:

Digital

Pupil 's Book. consta de seis unidades didácticas baseadas en historias imaxinarias e moi axeitadas os gustos dos alumnos ,contadas polos personaxes do Tiger Team, que son nenos ingleses da súa idade.As unidades divídense en lessons ou apartados dedicados a adquisición e afianzamento das catro destrezas básicas: vocabulary, story, tiger street club values, grammar and speaking , listening and writing , Tiger team Magazine (CLIL), Culture and project and reading corner.

Progress Journal. deseñado para centrarse en aprender a aprender e no apoio da autonomía., proporcionálles un motivador rexistro regular do seu progreso e os seus logros.

Pupil 's Online Materials. Deseñado para apoiar a autonomía e o pracer no estudo do inglés, trátase dun recurso para que o alumno o utilice individualmente na casa .

Activity book completo libro de actividades , secuenciadas de igual xeito que no libro para por en práctica e afianzar todos aqueles contidos e estratexias adquiridas.

MÍNIMOS ESIXIBLES.

- Valora a lingua estranxeira como instrumento para comunicarse e para achegarse a nenos/a doutras culturas.
- Aмосa interese e unha actitude positiva de respecto cara á aprendizaxe da lingua inglesa.
- Imita, escoita e reproduce rimas, cancións e xogos moi sinxelos.
- Comprende mensaxes verbais moi sinxelas, significativas e contextualizadas nas que se utilicen linguaxes diversas (xestos, mímica, sons, imaxes e recursos multimedia).
- Participa activamente en producións orais moi sinxelas relativas a situacións e a temas

- de interese para o alumno/a: xogos, dramatizacións de contos, instrucións para realizar actividades da aula.
- Aмосa comprensión, mediante respostas verbais sinxelas, de interaccións básicas de saúde, despedida, presentación e de manifestación sinxela de estados de ánimo.
 - Utiliza fórmulas orais moi sinxelas da expresión cotiá.
 - Repite producións orais sinxelas e breves de uso diario cunha pronunciación, ritmo e entoación intelixibles.
 - Memoriza fórmulas breves e sinxelas de comunicación oral (xogos de sortes, retrosos de cancións e contos, fórmulas verbais para iniciar unha actividade, lérias, xogos de mans...)
 - Relaciona a forma escrita coa forma oral, recorrendo ás diversas linguaxes que acompañan ás palabras e enunciados (imaxes, xestos, sons).
 - Identifica e interpreta palabras e enunciados curtos moi sinxelos e contextualizados en situacións de comunicación significativas (tarxetas de felicitación, anuncios, carteis).
 - Produce mensaxes significativas sinxelas de xeito guiado en papel ou en formato dixital cunha finalidade comunicativa e con axuda de modelos que previamente fosen aprendidos oralmente.
 - Escribe palabras e frases sinxelas a partir dun modelo substituindo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada (felicitar, informar, saudar, escribir un cartel...) tanto de forma manuscrita como en formato dixital.
 - Recoñece as estratexias que utiliza para cada aprendizaxe: axudas xestuais, repetición sonora en voz alta ou de movemento, asociación, emprego de dicionarios visuais, utilización da internet...

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN

Adoptaranse todas as medidas específicas necesarias recollidas no anexo da programación.

Ademais nos casos nos que as necesidades específicas do alumno o requiran se incidirá mais no traballo de aula e tamén terán máis peso nas cualificacións , as destrezas de listening , e speaking

Actividades de reforzo nas que se volve a incidir dunha forma mais sinxela nos contidos traballados na clase. Tales como: actividades de vocabulario, actividades de listening, comprensión lectora, multiplechoice.

CONCRECIÓN DO PROXECTO LINGÜÍSTICO

A lectura é unha ferramenta fundamental do desenvolvemento da personalidade, pero tamén o é de socialización como elemento esencial para convivir en democracia e

desenvolverse na sociedade da información. Para iso é preciso que os alumnos adquiran habilidades que lles permitan o seguinte:

- Comprensión de textos literarios sinxelos, adaptados á idade e aos intereses dos alumnos (textos narrativos xe poéticos).
 - Uso sistematizado da biblioteca escolar en lingua inglesa.
- Participación en representacións, memorización e recitación de poemas, cantar cancións, contar contos, etc
- Participación no programa da escola de fomento a lectura mediante as mochilas viaxeiras cunha selección de lecturas en inglés.

CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Integraranse todos estes elementos transversais no proceso de aprendizaxe, de maneira que dunha ou outra forma, xa sexa no tema da unidade ou nas tarefas específicas, en todas as unidades se tratan temas relacionados coa educación moral e cívica, a educación ambiental, a educación para a tolerancia, a educación para a igualdade de ambos os dous sexos, a educación para a saúde e a educación para o ocio, tal e como se detalla a continuación:

- Educación e respecto na lingua estranxeira.
- Esforzo co vocabulario e estruturas novos.
- Interese e respecto cara ás opinións dos compañeiros, a súa lingua materna, acento, orixe, etc.
 - escoita atenta e mostrando seguridade
 - Uso da lingua estranxeira na clase

CONCRECIÓN DO PROXECTO DE EDUCACIÓN DIXITAL

As Tecnoloxías da Información e a Comunicación serán unha peza fundamental na metodoloxía empregada no estudo da nova lingua.

Os alumnos e alumnas non poden estar afastados do coñecemento das tecnoloxías propias deste século; así pois, tamén van aprender a utilizar, de forma responsable, as posibilidades que as Tecnoloxías da Información e a Comunicación lles ofrecen para a adquisición de destrezas na área de Lingua Estranxeira.

Empregarase Un *Pupil 's Book* interactivo, completamente dixitalizado, un *Vocabulary App* que permite presentar, repasar e practicar o vocabulario de xeito significativo e memorizable Un *storyteller* que permite e contar os contos con flexibilidade e achega práctica tras o conto. Vídeos culturais e cancións integrados.

Uso da pizarra dixital durante as clases.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Dende a aula de inglés participárase en todas as festas e conmemoracións xunto co resto do colexio.

Deseñaranse actividades que dende a lingua inglesa nos permitan traballar os contidos deseñados para esas conmemoracións.

FESTAS E FESTIVAIS	
En outubro	Samáin
En novembro	Festa do Magosto
En xaneiro	Día Escolar da non Violencia e da Paz.
En febreiro	Festa do Entroido
CONMEMORACIÓNS	
En marzo	Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
En abril	Día do Libro.

MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS ACADÉMICOS OBTIDOS

Os procedementos para avaliar a programación centraranse en valorar:

	A destacar...	A mellorar...	Propostas de mellora persoal
Temporalización			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Realización de tarefas			
Metodoloxía empregada			
Recursos			
Ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			

CONTENIDO

1	<u>INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....</u>	<u>2</u>
2	<u>CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....</u>	<u>2</u>
3	<u>RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE POR CURSO.....</u>	<u>3</u>
4	<u>APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES PARA A ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE.....</u>	<u>4</u>
4.1	<u>CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE.....</u>	<u>5</u>
4.2	<u>CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS.....</u>	<u>5</u>
5	<u>CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DA TEMPORALIZACIÓN.....</u>	<u>6</u>
6	<u>PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....</u>	<u>9</u>
7	<u>CONCRECIÓN METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A ÁREA.....</u>	<u>10</u>
8	<u>MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAIAN A UTILIZAR.....</u>	<u>11</u>
9	<u>CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.....</u>	<u>11</u>
10	<u>INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁTICA DOCENTE.....</u>	<u>12</u>
10.1	<u>CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....</u>	<u>12</u>
10.1.1	<u>1º BLOQUE: “CONTIDOS COMÚNS”.....</u>	<u>12</u>
10.1.2	<u>2º BLOQUE: “O CORPO: IMAXE E PERCEPCIÓN”.....</u>	<u>12</u>
10.1.3	<u>3º BLOQUE: “HABILIDADES MOTRICES”.....</u>	<u>12</u>
10.1.4	<u>4º BLOQUE: “ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO EXPRESIVAS”.....</u>	<u>12</u>
10.1.5	<u>5º BLOQUE: “ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE”.....</u>	<u>12</u>
10.1.6	<u>6º BLOQUE: “XOGOS E DEPORTES”.....</u>	<u>13</u>
11	<u>DESEÑO DA AVALIACIÓN E MEDIDAS QUE SE POIDAN ADOPTAR.....</u>	<u>13</u>
12	<u>MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE.....</u>	<u>14</u>
13	<u>ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS PROGRAMADAS.....</u>	<u>14</u>
14	<u>MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓN DIDÁCTICAS.....</u>	<u>14</u>

O alumnado está composto por un grupo de 4º de Educación Primaria. Para coñecer mellor as características propias deste alumnado realizarase unha avaliación inicial nos primeiros días do curso.

A área de educación física contribúe ao desenvolvemento das competencias básicas:

Competencia en comunicación lingüística. (CCL)

A educación física desenvolve esta competencia desde varias perspectivas, pero, en todas elas, grazas á variedade de intercambios comunicativos que permite, á parte do vocabulario específico que achega.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).

Certas actividades que se realizan en educación física e contribúen ao desenvolvemento da competencia matemática son:

- Apreciación de distancias, de traxectorias ou de velocidades nos lanzamentos, nas recepcións, nos golpes e en calquera tarefa de manipulación que se faga con móbiles, desenvolvendo tamén a percepción espacial.
- A formación de figuras xeométricas co corpo, tanto individualmente como en grupo (xogos de roda, distribución en ringleiras...) ou con distintos materiais (cordas, ladrillos de psicomotricidade...)

Competencia dixital. (CD)

A área de educación física contribúe a esta competencia desde os seguintes puntos de vista:

- Por unha banda, as nenas e os nenos aprenden a valorar criticamente as mensaxes referidas ao corpo, procedentes dos medios de información e de comunicación, que poden danar a imaxe corporal. Ademais deben saber seleccionar a información importante.

Competencia sociais e cívicas (CSC).

As características da educación física, especialmente no que se refire á dinámica de relacións, presente nas sesións, fana axeitada para a educación en habilidades sociais:

- Cun axeitado enfoque metodolóxico e didáctico, faranse grandes achegas a esta competencia: a busca de obxectivos grupais comúns nun xogo cooperativo, o diálogo e a toma de decisións compartidas, as estratexias de cooperación ou oposición nos deportes, a comunicación... son un medio eficaz para facilitar a relación, a integración, o respecto, a cooperación e a solidariedade.

Conciencia e expresións culturais (CCEC)

A educación física achégase a esta competencia:

- Apreciando a parte artística de certas execucións motrices. Potenciando o desenvolvemento estético, a creatividade, a imaxinación, a dramatización, a expresión. Deste xeito, as manifestacións artísticas significarán unha fonte de gozo e enriquecemento persoal, valorando criticamente as mensaxes difundidas.

Competencia para aprender a aprender. (CAA)

O logro desta competencia ten relación coa metodoloxía e coa maneira de presentar as tarefas na organización do proceso de ensino-aprendizaxe:

- Aprender a aprender por medio das actividades cooperativas, en que o grupo-clase ten que buscar a colaboración e as achegas de todas as persoas que o compoñen, favorecendo o diálogo, a busca, o consenso o razoamento e a comprensión das ideas achegadas polas e polos demais.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).

A educación física aborda a autonomía e a iniciativa persoal do alumnado desde varias perspectivas:

- Mellorando o coñecemento do seu propio corpo e do contorno ao estruturar o esquema corporal, así como a percepción do espazo e do tempo, de maneira que se gañe progresivamente autonomía e se fagan os movementos máis ricos e variados.
- Incrementando o nivel de habilidades e de capacidades e, en consecuencia, a autonomía e a iniciativa persoal.
- Utilizando unha metodoloxía que favoreza a exploración: os estilos de ensino que potencian a busca creando dúbidas nos coñecementos adquiridos ata o momento incrementan a capacidade do alumnado para realizar as accións con progresiva autonomía.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordó con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e edoméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.
- Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situación da súa vida cotiá.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e

utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexucios de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestión de diversidade afectivo-sexual.
- Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e a sociedade galegas.

Mínimos esixibles

- Traer o material deportivo e de hixiene necesario para a realización da sesión práctica (o seu incumprimento máis de tres veces no mesmo trimestre suporá o suspenso na materia nese trimestre).
- Manter unha actitude positiva cara a Educación Física, respectando as normas e as instalacións.
- Reaccionar corporalmente ante estímulos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices axeitadas ás características deses estímulos.
- Adoptar diferentes posturas corporais, amosando coñecemento do corpo e mantendo o equilibrio e o control respecto á tensión/relaxación musculares e á respiración.
- Reproducir cos diferentes segmentos corporais ou con instrumentos unha estrutura rítmica sinxela.
- Axustar os movementos corporais a diferentes cambios das condicións dunha actividade, tales como a duración e o espazo onde se realiza.
- Propoñer estruturas rítmicas sinxelas e reproducilas corporalmente ou con instrumentos.
- Saltar coordinadamente batendo cunha ou ambas pernas en función das características da acción que se vai realizar.
- Desprazarse, en calquera tipo de xogo, mediante unha carreira coordinada con alternancia brazo - perna ou apoio adecuado e activo do pe.
- Utilizar na actividade corporal a habilidade de xirar sobre o eixo lonxitudinal e transversal para aumentar a competencia motriz.
- Lanzar cunha man un obxecto coñecido comendo un sexto coordinado (adiantar a perna contraria ó brazo a lanzar).

ETAPA: 4º PRIMARIA			
Estándares			
1.	EFB1.1.5. Demuestra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.		
2.	EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.		2º aval
3.	EFB3.1.4. Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos sen perder o equilibrio e a continuidade, tendo en conta dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.	1º aval	
4.	EFB4.1.3. Coñece e practica bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.	1º aval	
5.	EFB5.1.1. Participa activamente nas actividades propostas para mellorar as capacidades físicas relacionándoas coa saúde.	1º aval	
6.	EFB5.1.4. Adopta hábitos posturais axeitados recoñecendo a súa importancia para saúde.		2º aval
7.	EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma.		
8.	EFB5.2.1. Mellora o seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.		2º aval
9.	EFB5.2.2. Identifica a frecuencia cardíaca en repouso e realizando actividade física, nel mesmo ou nun compañeiro ou compañeira.		2º aval
10.	EFB6.3.2. Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.		

Acción de educación en valores de contribución ao plan de convivenciado centro.

A educación escolar ten como finalidade básica a de contribuír a desenvolver persoas con capacidade para desenvolverse na sociedade. Os valores que debemos transmitir aos nosos alumnos/as sonos seguintes:

- **Educación moral e cívica.** Podemos traballar estes aspectos no aula a través daquelas actividades nas que sexa necesario o diálogo, promovendo o respecto polas opinións dos demais e polos erros que poidan cometer.

- Educación para a paz. Traballaremos estes aspectos no aula cando fomentamos valores como a solidariedade, a tolerancia ou o respecto á diversidade.
- Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos. É necesario fomentar hábitos de respecto e de non discriminación por motivos de sexo. Cando se evita todo tipo de linguaxe ou ilustracións sexistas ou cando destacamos algunhas contribucións femininas nos distintos ámbitos estamos traballando estes valores.
- Educación ambiental. Un xeito de traballar estes aspectos é realizar co alumnado actividades de reciclaxe, de maneira que este sexa consciente da súa importancia.
- Educación sexual. No 2º ciclo da Educación Primaria traballaremos o respecto polas diferenzas fisiolóxicas entre ambos sexos. Por exemplo, cando tratemos contidos deportivos, mostraremoslle ó alumnado que tódolos traballos poden ser desempeñados por persoas de ambos sexos sin que as súas diferenzas fisiolóxicas os condicionen.
- Educación para a saúde e a calidade de vida. Un modo de traballar estes aspectos é a través da elaboración e interiorización das normas básicas de saúde: hixiene, alimentación ou coidado corporal. Fomentándoas desde a práctica deportiva.
- Educación para o lecer. Para iso podemos fomentar a lectura , a práctica deportiva ou o traballo con programas informáticos que teñan fins didácticos e á vez sexan motivadores e lúdicos.
- Educación para o consumo. Cando estamos usando material de reciclaxe e os alumnos/as son conscientes diso ou cando empregamos recursos da biblioteca, da aula de educación física (material alternativo ou reciclado) en lugar de compralos, estamos traballando estes valores.
- Educación viaria. Necesario para inculcar nos alumno/as o sentido da responsabilidade cara á sinalización viaria. O alumnado debe recoñecer a necesidade de cumprir as normas de circulación como medio para previr accidentes de tráfico e isto podemos conseguir a través de actividades onde aparezan distintos sinais viarios e tamén a través do traballo sobre as consecuencias de non respectar estes sinais.

(por unidades, conmemoracións, proxectos, tarefas, etc.).

QUINCENA	AREA: EDUCACIÓN FÍSICA	NIVEL: 4º
12set-23set	<p>ACOLLIDA – AVALIACIÓN INICIAL</p> <p>Presentación dos novos alumnos</p> <p>Xogos de cooperación</p> <p>Hábitos de hixiene e rutinas saudables na práctica do exercicio físico</p>	

26set-7out	<p>HABILIDADES PERCEPTIVAS</p> <p>Percepción de obxectos no espazo</p> <p>Diferenciación de obxectos no espazo (estático e en movemento)</p> <p>Coñecemento do espazo de acción tanto en situacións estáticas como dinámicas</p>
10out-21out	<p>COORDINACIÓN ESPAZO – TEMORAL</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A percepción espazo-temporal: nocións de velocidade intensidade ritmo e duración <p>Realización de tarefas en base a criterios de espazo e tempo en relación co seu propio corpo</p> <p>Control do propio corpo en actividades independentemente das variacións espazo-temporais</p>
24oct-4nov	<p>COORDINACIÓN DINÁMICA XERAL</p> <p>Coordinación como froito da combinación de diferentes movementos corporais</p> <p>Práctica de habilidades motrices básicas impoñendo premisas de coordinación</p> <p>Interese pola participación e integración en actividades de grupo</p>
7nov-18nov	<p>EQUILIBRIO</p> <p>Mantemento do equilibrio no curso dun movemento, con e sen obxectos</p> <p>Mantemento de posicións determinadas en situación estáticas, con e sen obxectos</p> <p>Adquisición de confianza ante posturas de equilibrio</p>
21nov-2dec	<p>RESPIRACIÓN – RELAXACIÓN</p> <p>Experimentación de distintos ciclos respiratorios y mellora da forma fisiolóxica correcta</p> <p>Vivencia de diferentes situacións de relaxación ao remate das sesións como parte fundamental da volta a calma</p> <p>Diferentes xogos pasivos de traballo dos ciclos respiratorios combinados con situacións de relaxación</p>
5dec-21dec	<p>DESPRAZAMENTOS</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Emprego de formas de desprazamento non habituais ● Desprazamento de formas variadas con obxectos ● Aceptación das posibilidades e limitacións dos demais

9xan-20xan	<p>SALTOS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Competencia motriz nos saltos en lonxitude e altura ▪ Coordinación entre o salto e o como e cando executalo ▪ Desenvolvemento da capacidade de reacción e reflexo rápido
24xan-3feb	<p>XIROS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñecemento das diferentes posibilidades de xiro ▪ Control corporal e coordinación en accións de xiro e rodamento ▪ Volteo hacia diante e hacia atrás
6feb-17feb	<p>LANZAMENTOS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Manexo de distintos obxectos, utilizando distintas formas de traslado ▪ Lanzamento de obxectos con precisión de forma estática e dinámica ▪ Integración dos distintos tipos de lanzamentos en actividades colectivas e xogos
23feb-9mar	<p>RECEPCIÓNS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Recepcións de distintos obxectos en diferentes situacións ▪ Recepción de obxectos con diferentes traxectorias coas mans e os pes ▪ Integración dos distintos tipos de recepcións en actividades colectivas e xogos
12mar-23 mar	<p>COMBINACIÓN HABILIDADES MOTRICES BÁSICAS</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Emprego de formas de desprazamento non habituais ▪ Salto de obstáculos situados a diferentes lonxitudes e alturas ▪ Realización de xiros sobre o eixo transversal e lonxitudinal ▪ Valoración dos distintos tipos de lanzamentos e recepcións en situacións de xogo
26mar-13abr	<p>SAÚDE CORPORAL</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Coñecemento do coidado corporal e postural ● Recoñecemento dos hábitos hixiénicos corporais e posturais ● Adquisición de rutinas de hixiene e coidado corporal

16abr-27abr	<p>EXPRESIÓN CORPORAL</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Relación entre xesto, mímica e dramatización ▪ Recursos expresivos do corpo: o xesto, dramatización. ▪ Ritmo e movemento: danzas e bailes sinxelos
30abr-11mai	<p>XOGOS ALTERNATIVOS</p> <p>Tipos de xogos alternativos: indiaca, floorball e disco volador (recopilación e práctica)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Emprego dos distintos xogos en actividades de cooperación ▪ Respeto e interiorización das diferentes normas dos xogos
14mai-1xuñ	<p>XOGOS POPULARES - ACTIVIDADES NO MEDIO NATURAL</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Recopilación, coñecemento e práctica de xogos populares e tradicionais <p>Conservación dos xogos populares que forman parte do acervo popular da comunidade galega</p> <p>Traballo de forma independente e en equipo respectando as regras e normas dos xogos</p>
4xuñ-22xuñ	<p>AVALIACIÓN FINAL</p>

Crterios de cualificación

A cualificación final do alumno estará composta por:

- Comportamento e participación (30%)
- Hábitos hixiénicos e material necesario (40%)
- Observación da consecución dos obxectivos e competencias (30%)

Os mecanismos de avaliación empregados son:

- nivel de consecución dos obxectivos mínimos.
- grao de adquisición dos obxectivos e competencias básicas.
- participación do alumnado nas actividades propostas
- actitude fronte ás aprendizaxes e o coidado do material, cumprimento das normas de vestimenta axeitada para a práctica deportiva.

O métodos que utilizaremos no proceso de ensino – aprendizaxe na área de educación física ao longo do curso son:

- Método sintético: mediante o cal se ensina un exercicio ou habilidades presentándoa en todo o seu conxunto e o alumno ten que reproducilo totalmente, sen analizar detalles nin aprendelo por partes. Para menos pequenos que non teñen aínda desenrolado o sistema muscular e a coordinación este é un método moi axeitado (xogos de imitación de animais, xogos deportivos, actividades cotiás da vida, danzas, etc.), máis adiante xa utilizaremos o método analítico, mixto e de mando directo.
- Método analítico: aínda que nestas idades pouco o imos a empregar, de forma puntual eles poden aprender os exercicios e xogos deportivos por partes para despois unilas entre sí.
- Método de resolución de problemas: usarémolo cando lle plantexemos aos alumnos un problema físico-psíquico para que o resolvan. Xeralmente se presenta unha situación incompleta, dando así a posibilidade ao alumno de descubrir ou crear algo novo por sí mesmo para completar a devandita situación. O problema debe ofrecer a oportunidade de poder ser resolto por máis dunha vía.

Por outro lado os estilos de ensinanza que imos a empregar son:

- Ensinanza baseada no comando: empregarémolo naquelas tarefas máis complicadas onde a participación do alumno será maiormente de xeito individual.
- Ensinanza baseada na asignación de tarefas: moi axeitado cando queremos darlle liberdade de actuación a cada alumno ou cando consideramos que o grupo se divida en varios subgrupos para realizar diferentes tarefas ao mesmo tempo.
- Descubrimento guiado: con este estilo o que pretendemos é incorporar outro aspecto importante á práctica de actividade física, o cognitivo.

Plantexaremos situacións onde non se lle especifique completamente a tarefa motriz ao alumno, de xeito que sexa este, coa guía do mestre, o que vaia construíndo a solución motriz para poder realizar a tarefa con éxito. Deste xeito o/a alumno/a terá que investigar, comparar, tomar decisións, reflexionar, etc.

- Resolución de problemas: este sería un paso máis en relación á autonomía do alumno. Espérase que o alumno atope por sí mesmo a solución motriz a unha situación problema plantexada. Este tipo de proceso coloca ao alumno fronte a sí mesmo e lle esixe que aprenda a considerar o problema de xeito individual.

Durante un hipotético periodo de confinamento desenvolveranse actividades de recuperación, repaso, reforzo e, no seu caso, ampliación así mesmo, deseñaranse actividades globalizadoras e interdisciplinarias que promovan o traballo colaborativo entre o equipo docente dos ciclos. As actividades son programadas tendo en conta unha situación de confinamento e as características do alumnado e cun formato motivador e acorde aos seus intereses.

As actividades empregadas a través da área de educación física serían:

- Plataformas online:
 - Apps
 - Salud savia
 - Nike training club
 - Youtube (tutoriais, actividades físicas adaptadas a primaria)
- Xogos motores
- Calendario de retos deportivos
- Xogo da oca adaptado a educación física

As instalacións coas que contamos son: Un patio descuberto con pista de fútbol sala e baloncesto; un pavillón pechado con chan de goma plástica con pista polideportiva. **Pequeno material:** Panos de cores, aros, pelotas, balóns brandos, picas, cordas, conos, pelotas escuma, petos, sacos de area, corda longa, ladrillos, pelotas de tenis, balóns de balonmán. **Alternativo:** Cartóns con números, casete, xices, ficha de anotacións, disco voador, globos, papel continuo, tesoiras, fita adhesiva, pinturas de cores, pas de praia, maracas, campaña, caixas, panos, periódicos, goma elástica, pandeireta, tarxetas con nomes de animais, tea grande, rodas, chapas, cartolina con pistas, envases de iogur. **Fixo ou grande:** Bancos suecos, colchón, plinto, trampolín, colchóns.

“A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas e na adquisición das competencias clave.” (O. do 9 de xuño de 2016)

- Avaliación personalizada dos nenos observando a progresión dentro das capacidades individuais dos mesmos.
- Ter en conta a asistencia, o material e a actitude na clase.
- Ficha de seguimento do proceso de aprendizaxe na área.
- Realización de diversos tests (motores e físicos).
- Marcar os criterios de avaliación por curso.

Os criterios sobre a avaliación aplicados nas áreas impartidas pola titoría serán:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN		
	Ensino Presencial	Ensino Semipresencial
Probas orais e escritas.	80%	50%

Traballo diario (tarefas entregadas e calidade das mesmas)	10%	40%
Actitudes (disposición favorable ante a materia)	10%	10%

- **Ensino Presencial:** asistencia asidua do alumnado á aula, con ausencias inferiores ao 25%
- **Ensino Semipresencial:** a ausencia do alumnado está entre un 25% e o 50%
- **Ensino Non Presencial:** a maior parte do trimestre realizouse de forma non presencial

Haberá que ter en conta ademais que:

- ✓ Para calcular a nota final (av. ordinaria) de cada área: aplicarase a media aritmética, redondeada (á alza), das cualificacións trimestrais do curso. Como norma xeral, a avaliación positiva no último trimestre implicará unha nota final positiva. Así mesmo, a avaliación negativa en dous trimestres, e sempre que un deles sexa o último, implicará unha cualificación negativa na avaliación ordinaria.

10.1.1 1º BLOQUE: “CONTIDOS COMÚNS”

- 1.1.1. Opinar tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflitivas xurdidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.
- 1.1.2. Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área
- 1.1.3. Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e aos outros e outras nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo

10.1.2 2º BLOQUE: “O CORPO: IMAXE E PERCEPCIÓN”

1. Aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos e das demais
2. Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices

10.1.3 3º BLOQUE: “HABILIDADES MOTRICES”

- 1.3.1. Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espacio-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz

10.1.4 4º BLOQUE: “ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO EXPRESIVAS”

- 1.4.1. Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas
- 1.4.2. Relacionar os conceptos específicos de educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades artístico-expresivas

10.1.5 5º BLOQUE: “ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE”

- 1.5.1. Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo
- 1.5.2. Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do

esfuerzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde

- 1.5.3. Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física

10.1.6 6º BLOQUE: “XOGOS E DEPORTES”

- 1.6.1. Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades
- 1.6.2. Coñecer a diversidade de actividades físicas, lúdicas e deportivas, en especial as de Galicia
- 1.6.3. Relacionar os conceptos específicos de Educación Física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físico-deportivas
- 1.6.4. Manifestar respecto cara ao contorno e ao medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación

Área/ Materia	Instrumentos de avaliación	Pesos	Observacións
Educación Física	Probas	40%	Teremos en conta a superación dos obxectivos como medida de cualificación. O profesor rexistrará no seu caderno de seguimento os resultados obtidos, converténdose este nun instrumento para a avaliación. Con estes datos farase un informe individualizado e trimestral, co que se informará aos pais e nais do proceso de ensinanza dos seus fillos.
	Comportamento , e respecto aos compañeiros/as	20%	Tamén se informará ás familias noutros momentos que se consideren oportunos, ben sexa a petición do propios pais e nais ou do mestre. O traballo de clase e as fichas de avaliación valoraranse

	Esforzo e interese.	40%	con estes ítems: 1 a 4 Insuficiente. 5 Suficiente. 6 Ben 7 a 8 Notable 9 a 10 Sobresaínte
--	---------------------	-----	--

Referímonos neste apartado aos nenos e nenas os problemas das cales no desenvolvemento motor e dificultades na aprendizaxe, son significativamente maiores que no resto de compañeiros.

O factor fundamental a ter en conta, constitúeo a *detección* das deficiencias, problemas ou necesidades.

Hábitos difíciles de categorizar, comprenden dende a *actitude postural* á *destreza manipulativa*. Ambas as dúas, imprescindibles no proceso de *ensino-aprendizaxe*.

Os problemas de movemento e de coordinación maniféstanse polas dificultades do alumno ou alumna para comprender, organizar e controlar os seus movementos e adaptarse aos requirimentos do medio e do profesor.

O profesor debe estar atento ás dificultades que os seus alumnos e alumnas poden presentar ao correr, lanzar, saltar, equilibrarse, recibir móbiles, etc., para detectar se é:

- Un *déficit*, debido principalmente a unha falta de experiencias motoras.
- Unha *disfunción*, na que se manifesta un funcionamento pobre debido a un problema neuromuscular.
- Un *atraso*, no que evidencia unha clara inmadurez nas súas condutas motoras.
- Unha *dispraxia* ou desorganización dos seus movementos.
- Unha *desviación*, onde se destaca unha clara alteración dos seus rendementos motores en relación aos seus compañeiros.

Dentro das actividades programadas temos: andaina pola contorna.

Despois do traballo de cada unidade didáctica teremos en conta os indicadores de logro: planificación das UD., materiais, así como os instrumentos para a recollida de datos que nos permitan facer a revisión dan nosa programación a través das follas de registro e dos diarios de aula para comprobar o grao de consecución dos obxetivos programados. Para realizar a avaliación inicial pasarase un test de aptitude física.

Primaria

Música

Programación 4º EP

**Docente: VICTORIA PÉREZ
RODRÍGUEZ**

- 1.6.4.1. Introducción
- 1.6.4.2. Obxectivos da área de Música de EP
- 1.6.4.3. Contribución da área ao desenvolvemento das competencias básicas
- 1.6.4.4. Organización e secuenciación de obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias clave e temporalización
- 1.6.4.5. Criterios metodolóxicos e estratexias
- 1.6.4.6. Actividades complementarias
- 1.6.4.7. Recursos didácticos
- 1.6.4.8. Evidencias para o portfolio
- 1.6.4.9. Criterios de cualificación e promoción
- 1.6.4.10. Medidas de atención á diversidade e inclusión
- 1.6.4.11. Avaliación da programación didáctica

A Educación Primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e as nenas as capacidades que lles permitan:

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza nun mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non discriminación de persoas con discapacidade.

1. Diferenciar distintos tipos de agrupacións musicais.
2. Discriminar o timbre de distintos tipos de instrumentos.
3. Identificar a estrutura interna das cancións.
4. Usar o canto como medio de gozo respectando os demais.
5. Clasificar os instrumentos musicais en función das súas características.
6. Saber interpretar o contido dunha partitura.
7. Investigar sobre a historia da música.
8. Utilizar a frauta para expresarse musicalmente coidando a respiración.
9. Expresar música a través do corpo.
10. Utilizar a danza como medio de expresión.

COMPETENCIA	
<i>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía</i>	Comprometerse co uso responsable dos recursos naturais para promover un desenvolvemento sostible.
	Xerar criterios persoais sobre a visión social da estética do corpo humano fronte ao coidado saudable deste.
	Realizar argumentacións en calquera contexto con esquemas lóxico- matemáticos.
<i>Comunicación lingüística</i>	Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
	<ul style="list-style-type: none"> • Compoñer distintos tipos de textos creativamente consentido literario.
	Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor...

	Entender o contexto sociocultural da lingua, así como a súa historia, para un mellor uso desta.
<i>Competencia dixital</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Empregar distintas fontes para a busca de información.
	Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
	<ul style="list-style-type: none"> • Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
<i>Conciencia e expresións culturais</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural. • Apreciar os valores culturais do patrimonio natural e da evolución do pensamento científico.
	<ul style="list-style-type: none"> • Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
<i>Competencias sociais e cívicas</i>	Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
	Desenvolver capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
	<ul style="list-style-type: none"> • Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
<i>Sentido de iniciativa e espírito emprendedor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ser constante no traballo superando as dificultades.
	Contaxiar entusiasmo pola tarefa e confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
	Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
	Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos.
<i>Aprender a aprender</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
	Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...

Planificar os recursos necesarios e os pasos que hai que realizar no proceso de aprendizaxe.

Distribuiremos este apartado en tres grandes bloques:

- Bloque 1. A escoita. Procúrase que o alumnado tome conciencia dos sons que do seu ámbito, así como das posibilidades sonoras dos materiais e dos obxectos do seu contexto. Faise fincapé na audición activa de manifestacións musicais de distintas orixes e no respecto no proceso da audición.
- Bloque 2. A interpretación musical. O alumnado é protagonista absoluto neste bloque, cuxo obxectivo é a creación de produtos musicais de diferentes estilos, usando diversas técnicas compositivas e con finalidades distintas. Centrémonos tamén en que o alumnado valore o traballo colaborativo, o respecto cara ás demais persoas e a avaliación con intención de mellorar.
- Bloque 3. A música, o movemento e a danza. Este derradeiro bloque está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

				Competencias clave
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
BLOQUE 1. ESCOITA				
j d o	B1.1. Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de distintos estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado. B1.2. Asistencia a representacións musicais e comentario posterior. B1.3. Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das	B1.1. Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa cultura e doutras culturas.	EMB1.1.1. E Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. E Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais..	CCL CCEC CSC
			EMB1.1.4. Identifica e	CCEC

4º						Competencias clave
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe			
	compañeiras. B1.4. Audición e análise de obras musicais de distintas características e procedencias. B1.5. Actitude atenta e silenciosa, e 7ompone polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a		Valora as manifestacións artísticas propias de Galicia.	CAA		

	representacións.			
j	<p>B1.6. Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.</p> <p>B1.7. Acento e pulso. Compases de 2/4, 3/4 e 4/4.</p>	<p>B1.2. Identificar e 7omponent as características de elementos musicais e calidades dos sons do 7ompone.</p>	<p>EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical 7omponen nas manifestacións musicais e nos sons do 7ompone. Identifica, clasifica e 7omponen os compases traballados.</p>	CCL CCEC CMCCT
j	<p>B1.8. Elementos musicais: indicacións de tempo e matices (7omponent7, forte, piano e mezzoforte; dinámica e reguladores).</p>	<p>B1.3. Analizar a organización de obras musicais sinxelas e 7omponent os elementos que as 7omponent.</p>	<p>EMB1.3.1. Distingue e clasifica tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.</p>	<p>CAA</p> <p>CCEC</p>

4 º				Competencias clave	Temporalización
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe		
	B1.9. Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así como as posibles agrupacións vocais e instrumentais (dúo, trío, cuarteto, orquestra e banda).		Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos. E Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión.		
			EMB1.5.4. Utiliza aplicacións informáticas para representar ou realizar tarefas de análise e produción musical.	CC EC CD	2º e 3º trimestre
BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL					
j b	B2.1. Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento. Frauta doce: dixitación da escala de do sen alteracións. B2.2. Uso dos instrumentos de placas Orff en acompañamentos	B2.1. Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, así como valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora.	EMB2.1.1. Coñece e utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.	CC EC CA A	1º, 2º, e 3º trimestre
			EMB2.1.3. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento. E analiza a interpretación e	CC EC CA A CS C	1º, 2º e 3º trimestre

4º				Competencias clave
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
	<p>de pezas sinxelas.</p> <p>B2.3. Rexistro gravado da interpretación feita e posterior análise e comentario.</p> <p>B2.4. Coordinación e sincronización individual e Colectiva na interpretación: simultaneidade, sucesión e alternancia.</p> <p>B2.5. Ditados rítmicos con 9ombine de negra, branca, redonda e corchea e os seus silencios en compases 9ombiner e 9ombiner9.</p> <p>B2.6. Ditados 9ombine-rítmicos sinxelos.</p>		<p>Valora o resultado, amosando interese por mellorar. Amosando 9ombine e Responsabilidade no traballo individual e colectivo.</p>	
J b	<p>B2.7. Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos sobre bases musicais dadas.</p> <p>B2.8. Creación de pequenas melodías e acompañamentos sinxelos de melodías dadas.</p>	<p>B2.2. Explorar estruturas musicais e seleccionar e 9ombiner ideas musicais Dentro de estruturas sinxelas entre varias dadas, co obxectivo de crear un produto musical propio, Individual ou grupal.</p>	<p>EMB2.2.1. Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos e Manexados.</p> <hr/> <p>EMB2.3.2. Constrúe</p>	<p>CAA CCEC</p> <hr/> <p>CCEC</p>

4 º 1				Competencias clave	Temporalización
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe		
			algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	CAA CSIEE	
BLOQUE 3. MÚSICA, MOVEMENTO E DANZA					
j	B3.1. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal. B3.2. Creación de pequenas coreografías para obras musicais breves e de estrutura sinxela.	B3.1. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza.	EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións e como forma de interacción social. EMB3.1.2. Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó. E reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	CCEC CCEC CAA CMCCT CC EC CS C	1º,2º,e 3º trimestre 2º e 3º trimestre

As manifestacións artísticas son achegas inherentes ao desenvolvemento da humanidade: non cabe un estudo completo da historia da humanidade no que non se considere a presenza da arte en todas as súas posibilidades. Ao igual que acontece con outras linguaxes, o ser humano utiliza tanto a linguaxe plástica coma a musical para comunicarse co resto de seres; neste caso, incidimos na linguaxe musical como ferramenta **para poder expresar as vivencias, os sentimentos, todo aquilo que acontece dentro dun mesmo coa oportunidade de poder contalo a outros.**

Os alumnos poderán desenvolver diferentes habilidades para a interpretación musical podendo á vez comprobar a capacidade expresiva e creativa desde o coñecemento e a práctica da danza. Desde o **comezo farán música, sentirán a música e serán os protagonistas do proceso de aprendizaxe** . Música desde o primeiro momento.

Na aula favoreceremos o **traballo en grupo colaborador** de forma que o alumnado recoñeza o seu propio papel e o dos demais compoñentes do grupo como fonte importante de coñecemento, de forma que todos, nenos e nenas, gocen do proceso de creación tanto ou máis que da obra final.

METODOLOXÍA

Partiremos dunha estratexia que permita ao alumnado facer música desde o comezo.

A primeira parte da sesión estará dedicada á exploración das posibilidades rítmicas do corpo (ecos rítmicos con palmas, pés, pitos, mans sobre pernas,...), así como as posibilidades melódicas a partir da voz con xogos de entoación (traballando a escala, os intervalos,...). Basearémonos tamén no coidado do noso corpo atendendo á postura, respiración, estiramientos,...relaxación... Unha segunda parte dedicada á práctica instrumental coa instrumentación da aula, e, a partir de 3º curso, ademais co instrumento propio, a frauta doce; e outra parte a teoría musical (apoiada polo libro de texto). **Non tocaremos a frauta doce en grupo na Aula**, só será posible no exterior da escola gardando a distancia de 3 metros. O seu aprendizaxe será dixitando sen tocar. O instrumento será interpretado de xeito individual, xa que só é posible facelo así, seguindo o **protocolo covid 19**.

Utilizaremos o **blog de Aula de Música** <https://musicatincela.blogspot.com/> como apoio para acadar a aprendizaxe, familiarizándonos coa metodoloxía dixital, para **estar preparados ante un ensino non presencial**.

Actividades relacionadas co ciclo anual: Samaín e Santos, Nadal, Paz, Entroido, Maíos, semana das Letras Galegas e San Xoán. Ao longo destas celebracións interpretaremos danzas, cancións asociadas ás diferentes conmemoracións, e interpretacións instrumentais, que só poderán **levarse a cabo fóra no exterior gardando a distancia** de 3 metros.

Se fora posible, seguindo sempre o **protocolo covid19**, asistiríamos a Concertos didáticos de música tradicional e clásica, así como realizaríamos un ano máis, o obradoiro de instrumentos musicais a partir de material de refugallo e posterior exposición.

Para rexistrar as evidencias de aprendizaxe vinculadas aos estándares utilizaremos portfolios de aprendizaxe na aula. Ao longo das distintas unidades didácticas iremos planificando a realización e a recollida de produtos que mostre o nivel de consecución do estándar e detalle a súa evolución ao longo do curso.

As evidencias que podemos recoller na área de Música poden ser:

- Exercicios do libro ou da guía que traballen sobre os estándares definidos na unidade.
- Probas orais que recollan os estándares de aprendizaxe.
- Produtos finais derivados de tarefas aplicadas en contexto real.
- Gravacións
- Diferentes ferramentas de auto e coavaliación do traballo realizado en aula.

Os seguintes materiais de apoio poden reforzar e ampliar o estudo dos contidos da área de Música:

- O libro do alumno.
 - Recursos fotocopiabes da proposta didáctica, con actividades para traballar a tarefa, actividades de reforzo e ampliación e o rexistro de avaliación.
- Libros de aula con temática musical
- Contos musicados
 - Equipo de música con lector de CD audio e os CD audio da proposta didáctica, así como outros CD e libros-CD.
- Instrumentos de percusión e de láminas, de pel, de metal, de madeira,...
- Órgano eléctrico, guitarra acústica
- Frautas de émbolo, frauta contralto
- Os murais que acompañan a proposta didáctica.
- Encerado pautado, chan pautado,...

Recursos dixitais

- Recursos dixitais para o profesorado, que acompañan a proposta didáctica, e para o alumnado, cos que poderán reforzar e ampliar os contidos estudados.
- Enlaces web de interese.
- Canón, ordenador portátil
- DVD, libros-DVD
- Libros dixitais
- Blog de Aula: [MÚSICA ATÍN](#)

En cada evaluación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN 4º

Linguaxe Musical/ Práctica Instrumental	50%	50%
Entoación/Ritmo	10%	10%
Interese ante a materia	20%	20%
Coidado do Material	5%	5%
Probas escritas	15%	15%

Ao final do curso:

PORCENTAXE NA NOTA FINAL

1. ^a avaliación	25%
2. ^a avaliación	25%
3. ^o avaliación	50%

Unha vez detectadas as dificultades concretas do alumnado, tomaremos as medidas que consideremos oportunas. Estableceremos medidas de atención á diversidade atendendo a:

- Necesidades por falta de atención, por mal comportamento, por falta de motivación,...
- Dificultades no proceso de aprendizaxe da Linguaxe musical, da práctica instrumental,...
- Funcionamento do grupo (falan moito, cambian con facilidade de actividade,...)
- Habilidades que destacan no gran grupo, xa que tamén requiren atención específica

As medidas poderán consistir en:

- Exercicios de relaxación, estiramientos
- Audicións concretas que axuden á concentración
- Xogos que favorezan a práctica instrumental

- Exercicios específicos de coordinación óculo-manual
- “O recuncho do artista”
- “Obradoiro de música”

Ao finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de probas que me permitan avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

As probas consistirán en :

- Chuvia de preguntas arredor da linguaxe musical
- Interpretación de pezas traballadas elexidas ao chou
- Exercicios de audición discriminando as calidades do son...

Área de Relixión

2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta no currículo, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquiera as competencias axeitadas.

Competencia lingüística

- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,...

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

- Interactuar coa natureza de xeito respectuoso e desenvolver bos hábitos de saúde.
- Recoñecer a importancia da ciencia e confrontalas ás mostras de fe.
- Identificar elementos matemáticos (números simbólicos da Biblia, citas bíblicas...)

Competencia dixital

- Empregar distintas fontes para a busca de información(CD, DVD, internet,...)
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecementos.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Competencia para aprender

- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente,...
- Desenvolver estratexias responsables nos traballos individuais e grupais.

Competencias sociais e cívicas

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia desenvolvendo a capacidade de diálogo.
 - Mostrar dispoñibilidade para a participación activa nas distintas tarefas da aula.
 - Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos da sociedade.

Competencia de iniciativa e espírito emprendedor

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.

ncia e expresións culturais

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético e limpeza.

3. Relación de obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

3.1. Obxectivos.

- 3.1.1. Afondar no pecado humano a través de relatos das relixións antigas.
- 3.1.2. Recoñecer a importancia do perdón para a felicidade.
- 3.1.3. Comprender a singularidade do perdón de Deus.
- 3.1.4. Ler e recoñecer historias bíblicas onde Deus promete o Mesías.
- 3.1.5. Traballar e comprender as parábolas do perdón.
- 3.1.6. Valorar a sensibilidade de Xesús polos máis necesitados.
- 3.1.7. Recoñecer o cumprimento da vontade do Pai na paixón e morte de Xesús.
- 3.1.8. Comprender como Deus concede o perdón a través do sacramento da Reconciliación.
- 3.1.9. Recoñecer os signos da Eucaristía.
- 3.1.10. Recoñecer na Coresma un tempo penitencial.

3.2. Contidos.

1. O sentido relixioso do home

- A experiencia do pecado nos relatos das relixións antigas.
- O perdón como necesidade do ser humano.

2. A revelación: Deus intervén na historia

- O relato do pecado orixinal: o home quere suplantar a Deus.
- Deus está sempre disposto ao perdón.
- Deus fiel promete un Mesías.

3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

- O perdón de Deus: accións e parábolas de Xesús.
- Amizade e preferencia de Xesús polos máis débiles e necesitados.
- Xesús cumpre a vontade do Pai: paixón e morte de Xesús.

4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

- O sacramento da Reconciliación.
- A celebración da Eucaristía.
- A Coresma: tempo penitencial.

3.3. Avaliación.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	PERFIL COMPETENCIAL .Contribución á adquisición das competencias clave					
		C CL	CMC T	C D	CA A	CS C	
Descubrir nos relatos das relixións antigas a experiencia do pecado humano.	Localiza e describe situacións de pecado descubertas nos relatos das relixións antigas.	x	x			x	
Identificar a necesidade do perdón para ser feliz.	Lembra e acepta situacións persoais ou sociais que necesitan de perdón.				x	x	
Identificar a orixe do pecado nalgúns relatos bíblicos.	Descobre e enumera as características do perdón de Deus nalgúns relatos bíblicos.	x	x			x	
Aprender e lembrar historias bíblicas nas que Deus promete o Mesías.	Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas onde Deus fai a promesa do Mesías.	x			x	x	
Comprender o significado dalgunhas parábolas do perdón.	Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo.	x			x		x
Memoriza algunha das accións onde Xesús concede o perdón.	Visualiza, en obras de arte, escenas de perdón e explícaaas.	x		x		x	
Comprender e apreciar que, na súa paixón e morte, Xesús está a cumprir a vontade do Pai.	Secuencia escenas da Historia da Paixón e identifica as palabras de Xesús que expresan a súa relación co Pai.	x	x		x		
Explicar que a través do sacramento da penitencia Deus concede o perdón.	Describe os pasos da celebración do sacramento do Perdón.	x			x	x	
Diferenciar signos e momentos da celebración eucarística.	Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística.		x		x		

4. Aprendizaxes imprescindibles para a adquisición das competencias clave.

As aprendizaxes imprescindibles están recollidas no epígrafe anterior.

5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable da temporalización e grao mínimo de consecución para superar a materia.

5.1. Temporalización.

Os distintos contidos a traballar pertencentes aos diferentes bloques figuran no epígrafe 3.2.

1º TRIMESTRE	2º TRIMESTRE	3º TRIMESTRE
Bloque 1 -2 O sentido relixioso do home A revelación: Deus intervén na historia.	Bloque 3 Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación	Bloque 4 Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

5.2. Mínimos esixibles.

- ✓ Lembra e acepta situacións persoais ou sociais que necesitan de perdón.
- ✓ Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas onde Deus fai a promesa do Mesías.
- ✓ Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo.
- ✓ Secuencia ordenadamente escenas da Historia da Paixón e identifica as palabras de Xesús que expresan a súa relación co Pai.
- ✓ Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística.

6. Procedementos e instrumentos de avaliación

Os procedementos e instrumentos de avaliación serán os que se describen a continuación:

- Valoración e presentación dos traballos realizados en calquera soporte.
- Probas orais e intervencións presenciais.
- Observación diaria do traballo desenvolvido na aula.
- Portafolios.
- Debate

Modalidade non presencial

- Diario de traballo do profesor (follas de rexistro que inclúe a relación de tarefas enviadas ao alumnado e a recompilación de traballos recibidos.)
- Anotacións das tarefas periódicas a través da AV e/ou páxina web.
- Mostra de traballos a través de fotos ou pdf. Valoración da participación nas actividades propostas.
- Análise das producións recibidas do alumnado.

7. Concrecións metodolóxicas da materia.

A metodoloxía levada a cabo será activa e participativa.

- Desenvolverase unha metodoloxía activa, creativa e participativa, que combina as actividades individuais coas do grupo, e a aprendizaxe real dos contidos coa súa aplicación práctica á vida diaria.
- Promover o protagonismo do alumnado mediante lecturas en voz alta, presentación en público dos traballos, exposición dos contidos, autoavaliacións, etc.

Combinaránse as clases teóricas por parte da mestra coa realización práctica das actividades por parte dos alumnos.

As distintas actividades realizaránse no gran grupo e individuais. Empregaranse, na medida do posible, os recursos tecnolóxicos. Farase uso da aula virtual no suposto caso da educación a distancia, sin esquecer que durante a educación presencial se empregue algunha vez para facilitar o manexo da mesma entre o alumnado.

No caso dunha actividade non presencial, o desenvolvemento da materia levarase a cabo a través de:

- Vídeos explicativos.
- Manualidades.
- Lecturas diversas
- Composición de textos
- Procura de información online

8. Materiais e recursos didácticos.

Ademais das fichas e materiais dixitais ofertados pola mestra, os alumnos/as contarán cunha libreta onde irán recollendo e plasmando os seus traballos.

O traballo dalgunhas unidades completárase con murais e pósters xa creados, algún vídeo, relatos, poemas, traballos de expresión plástica,....

Os materiais que usaremos serán: fotocopias, libreta, Biblia infantil , dicionario, películas, parábolas, lápices varios, pinturas, gomas, afialápices, papeis varios de manualidades, tesoiras, pegamento, material de refugallo e algún soporte informático.

on presencial

- Textos de referencia
- Medios telemáticos diversos: correo
- Aula virtual
- Páxina Web do colexio
- Enlaces educativos
- Traballo elaborado pola mestra

9. Criterios de cualificación.

Os **criterios de cualificación** aplicados na área serán:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

	Ensino Presencial	Ensino Semipresencial
Traballo diario; presentación	50%	60%
Actitude fronte á materia.	30%	30%
Preguntas orais.	20%	10%

- **Ensino Presencial:** asistencia asidua do alumnado á aula, con ausencias inferiores ao 25%
- **Ensino Semipresencial:** a ausencia do alumnado está entre un 25% e o 50%
- **Ensino Non Presencial:** a maior parte do trimestre realizouse de forma non presencial

A **calificación final** vaise obter mediante unha media ponderada, xa que será avaliación formativa, global e continua.

1ª avaliación – 20% 2ª avaliación -- 35% 3ª avaliación -- 45%

19. ANEXOS

19.7 RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE PARA 4º CURSO (premer [aquí](#) para volver a epígrafe 3 da programación)

19.8 PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN

19.1. RELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE EN 4º CURSO

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA			
b e g h i	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.▪ B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.▪ B1.3. Uso das TIC	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none">▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.
	<ul style="list-style-type: none">▪ CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.		

	de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa		
--	--	--	--

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	C o n t i d o s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<p>comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. ▪ CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. ▪ CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.
b e g h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Iniciación á actividade científica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. ▪ CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.

a b c	B1.6. O traballo cooperativo. ▪ B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.	▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as,	▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a
-------------	---	---	--

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	C o n t i d o s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
k m	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	resolución pacífica de conflitos.
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE			
e h k	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. ▪ B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. ▪ B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.
a b c d h	<p>B2.4. Saúde e enfermidade.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.

k m	<p>descanso.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde. ▪ B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais. ▪ CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais
--------	--	--	--

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	C o n t i d o s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais. ▪ B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións. ▪ B2.10. A igualdade entre homes e mulleres. 		<p>(carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.
e h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. ▪ B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria. B2.13. Pirámide alimentaria. ▪ B2.14. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Diseñar un menú equilibrado para a súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais. ▪ CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria. ▪ CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.

	Análise de dietas equilibradas.		
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS			
b h e l i o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. ▪ B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. ▪ B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	C o n t i d o s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. ▪ B3.5. Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia. ▪ B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno. ▪ B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico. ▪ CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas. ▪ CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.

<p>a b c e h i j l m o</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación. ▪ CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.
--	---	---	--

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	C o n t i d o s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA			
a b c e h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. ▪ B4.2. Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. ▪ B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida. ▪ B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá. ▪ B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. ▪ B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. ▪ B4.7. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. ▪ CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. ▪ CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.

	Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais.		
b e g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen. 	diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.
b e g h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Realización de experiencias con mesturas. ▪ B4.11. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura. ▪ B4.12. Procedementos de separación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de substancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno e achegar conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados.
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS			
a b e h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotián, analizando o seu funcionamento.

	operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engraxe, freo, panca, manivela etc.).		▪ CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de
--	---	--	--

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO
Obxectivos	C o n t i d o s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo. 		uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.
a b c d e h j m	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. ▪ B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. ▪ B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan. ▪ CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
a b d	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais.Proposta de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información 	CA A CD CM CC T

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
e h i	<p>traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxuedanza e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións. ▪ B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora. 	fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.	<p>relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. ▪ CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa. 	<p>CC L</p> <p>CSI EE CA A</p> <p>CA A CC L CM CC T</p>

a b c d	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. ▪ B1.5. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia ▪ B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C S C ▪ C A A
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.2. Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CA A

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	
b e h i o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. – Elaboración dun glosario da área. ▪ B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). – A prensa escrita e dixital como fontes de información. ▪ B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1 3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. ▪ CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. 	CC L CA A CM CC T CS C CC L CM CC T CS C

				CA A
			<ul style="list-style-type: none"> CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación. 	CC L CD CM CC T CS C
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
h e o	<ul style="list-style-type: none"> B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> CM C C T CA A CC L

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
h e g i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.2.1. Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios. 	CM CC T CC L CA A
h g i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas determinados puntos da Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos. 	CM CC T CA A

h g e i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. ▪ B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. ▪ B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel. 	CM CC T CA A
------------------	---	---	--	--------------------------

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
h g i e b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.O tempo atmosférico. ▪ B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc). ▪ B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas. ▪ B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. 	CM CC T CC L CA A
			CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	CM CC T CC L CA A CD

			<ul style="list-style-type: none"> CSB2.5.3. Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais. 	CM CC T
a b h e o	<ul style="list-style-type: none"> B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga. B2.13. Vertentes hidrográficas. B2.14. Os tramos dun río. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.6.1. Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas. 	CM CC T CC L CS C

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas. 	CM CC T CC L
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles. 	CM CC T CC L CA A
e h o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. ▪ B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C M C C T ▪ C C L

			<ul style="list-style-type: none"> CSB2.7.2. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. 	CM CC T CC L
e h i o	<ul style="list-style-type: none"> B2.17. A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> C S C C A A
			<ul style="list-style-type: none"> CSB2.8.2. Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia. 	CS C CA A
a b	<ul style="list-style-type: none"> B2.18. A intervención humana no medio. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as 	CS C CC L

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19.A contaminación e o cambio climático. ▪ B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo. 	sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo.	<p>consecuencias da acción humana neste.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable. 	CS C CC L
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
a d h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.A Constitución de 1978. ▪ B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica. 	CS C CC L

a d h o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. ▪ B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións. 	CS C CC L
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles. 	CC L CS C
a d	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas 	CC L CS C

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h o	<p>Comunidades Autónomas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6.Estruturas de goberno básicas: o concello. 	básicos	básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	
a d h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Manifestacións culturais e lingüísticas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.4.1. Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural. 	CS C CC L
d g h i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Demografía e poboación. ▪ B3.9. Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.5.1. Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C L ▪ C S C

o			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información. 	CM CC T CA A
a h n	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. 	CS C CC L
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais 	CS C CC L

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrocharse o cinto, non molestar a persoa condutora...)	
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
b g h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ S ▪ C ▪ C ▪ M ▪ C ▪ C ▪ T ▪ C ▪ C ▪ L

			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas. 	CS C CC EC CC L
b h i	<ul style="list-style-type: none"> B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> C S C C M C C T C A A

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia
g h i	<ul style="list-style-type: none"> B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CS
			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos. 	CS C CM CC T CA A
b d	<ul style="list-style-type: none"> B4.4.A península ibérica na Prehistoria. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4.Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e coñecer os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CS

h o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. ▪ B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C E C C C L 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas. 	CC EC CS C CC L
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas. 	CS C CC EC CC L

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización. 	CM CC T CS C CC EC
d h o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C S C ▪ C C E C

d h o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo. 	CS C CC EC
-------------	---	---	---	---------------------

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR			
a c e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala nas producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.
a b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas en textos significativos.
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel 	<p>LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados,</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<p>expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).</p> <p>▪ LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)</p>
<p>a</p> <p>b</p> <p>▪ e</p>	<p>▪ B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar</p>	<p>▪ B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.</p>	<p>▪ LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.</p>
<p>b</p> <p>d</p> <p>▪ e</p>	<p>▪ B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar.</p>	<p>▪ B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.</p>	<p>▪ LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.</p> <p>▪ LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.</p> <p>▪ LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER			
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Gusto pola lectura. ▪ B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. ▪ B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.
b e i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. ▪ B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.
a b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.
a e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade.
			<p>LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.</p>
e i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR			
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. ▪ B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. ▪ B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.
b e	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
b e	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. <p>B3.6. Realización de ditados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.
b e	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. <p>B3.9. Revisión e mellora do texto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
b e i	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómicos, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.
a d e	<ul style="list-style-type: none"> B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.
e i	<ul style="list-style-type: none"> B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.
e	<ul style="list-style-type: none"> B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA			
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos. ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. ▪ B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<p>Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. ▪ B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos. 		<p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos. ▪ LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. ▪ LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. ▪ LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. ▪ B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.
			<p>LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.
<p>b</p> <p>e</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.
<p>b</p> <p>d</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
b d e o	<ul style="list-style-type: none"> B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA			
e	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.
e	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. <ul style="list-style-type: none"> B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. 	<p>B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.
e	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.
b e	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro. 	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.
a b e	<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.
e j	<ul style="list-style-type: none"> B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.
d e	<ul style="list-style-type: none"> B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS			
b g e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<p data-bbox="1552 347 1877 400">situación, busca outras formas de resolución etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="1518 435 1910 555">▪ MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. <li data-bbox="1518 590 1910 770">▪ MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. <li data-bbox="1518 842 1910 994">▪ MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).
b g	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="573 1066 1037 1153">▪ B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="1064 1066 1491 1185">▪ B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="1518 1066 1910 1217">▪ MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. <li data-bbox="1518 1281 1910 1337">▪ MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.
g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas. 	MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.
b g i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. ▪ B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 2. NÚMEROS			
b e ▪ g ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. ▪ B2.2. A numeración romana. ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras. ▪ B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. ▪ B2.8. Fraccións. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. ▪ B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. ▪ B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. ▪ B2.15. Operacións con fraccións. ▪ B2.16. Operacións con números decimais. ▪ B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.
b g ▪ i	<p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.20. Automatización de algoritmos. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.24. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.25. Utilización da calculadora. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. ▪ B2.27. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.
BLOQUE 3. MEDIDA			
b e <ul style="list-style-type: none"> g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. <ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. ▪ B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. ▪ B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. ▪ B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. ▪ B3.10. Cálculos con medidas temporais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros. ▪ B3.13. Equivalencias entre moedas e billetes. 		utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.
BLOQUE 4. XEOMETRÍA			
b g i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.

	<p>lados. Clasificación dos paralelepípedos.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ B4.4. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro.		<ul style="list-style-type: none">▪ MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.
--	--	--	--

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de lados. ▪ B4.6. Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.7. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros. ▪ B4.8. Corpos redondos: cono, cilindro e esfera. ▪ B4.9. Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Coñecer as características e aplicalas para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados. ▪ MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. ▪ MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.
b g ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.

b g	<ul style="list-style-type: none">▪ B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none">▪ B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisión.
--------	--	---	---

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO
Obxectivos	C o n t i d o s	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE			
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.

b g	<ul style="list-style-type: none">▪ B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	<ul style="list-style-type: none">▪ B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.▪	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.
--------	---	--	--

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autoconhecimento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconcepto. 	<p>VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas.</p>	

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. ▪ B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos. ▪ VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade. VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado. 	

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.4. Expressa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e a ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos. ▪ VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. ▪ VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. ▪ VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 	

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
▪ a	▪ B1.8. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	▪ B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	▪ VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	
			▪ VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.	
			▪ VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia.	
▪ b	▪ B1.9. A Responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	▪ B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	▪ VSCB.1 7.1. Sopesa as consecuencias das súas accións.	
			▪ VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
▪ m	▪ B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o	▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións,	▪ VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia	

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
	<p>emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.</p>	<p>empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.</p>	<p>opinións, sentimentos e emocións.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. A comunicación receptiva. A escoita activa. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando 	

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			activamente, demostrando interese polas outras persoas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m ▪ e 	<p>B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación e recoñecemento de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<p>B2.4. Empregar a aserción.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
			súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. ▪ B2.8 A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais. ▪ VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9 As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo. ▪ VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. ▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.	▪	demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
▪ b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación igualitaria. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. ▪ B3.3. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 	B3.2.Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	▪ VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
			▪ VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais.
			VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.
			▪ VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.
▪ a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4.Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	▪ VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social
			▪ VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta. ▪ VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais. ▪ VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando as condutas que os protexen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia. ▪ VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda. ▪ VSCB3.5.3. Razo a consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas. 	

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións de convivencia no contorno inmediato entre iguais. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación. ▪ B3.9. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
			casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. A repercusión social, no presente e no futuro, de accións individuais e colectivas. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas de coidado do medio e promoción de formas de vida saudables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando sucesos, analizando causas e predicindo consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.1. Aмосa interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ N 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria. 	

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
	<p>B3.13. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico. 	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación. ▪ B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, 	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
	<p>coñecementos plásticos adquiridos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga, ...). 	<p>función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.</p>	<p>luz, función, ...).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. ▪ EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic. ▪ EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas. <p>B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñecer e identificar as formas naturais e artificiais, as texturas, os códigos e as técnicas básicas das obras plásticas, e expresar as súas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal. ▪ EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.) ▪ EPB1.2.3. Identifica a influencia 	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
			<p>dos fondos de cor.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística. ▪ EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas. ▪ B1.8. Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións. ▪ B1.9. Uso dos recursos dixitais na procura da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Identificar determinados/as artistas e amosar interese por coñecer as formas de expresión das súas obras máis representativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais. <p>EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.3. Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan. ▪ B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe. 	<p>B1.4. Interpretar o contido das imaxes e das representacións do espazo presentes no contexto, identificando as posicións dos elementos plásticos no espazo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas. ▪ EPB1.4.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en 	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe					
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións. ▪ B1.13. Indagación sobre as maneiras de representar o espazo. 		conta técnicas espaciais.					
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes. ▪ B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.). ▪ B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.). ▪ B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións. ▪ B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais. ▪ B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume. ▪ B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo. 	<p>EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc.

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
			para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais. 	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ g ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Experimentación das dimensións e das proporcións dunha mesma forma en diferentes posicións. B2.9. Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, descontinuas e xeométricas. ▪ B2.10. Realización de fotografías: enfoque e planos. ▪ B2.11. Aplicación en producións propias de aspectos observados en obras artísticas. ▪ B2.12. Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Realizar composicións plásticas con figuras xeométricas, manexando ferramentas básicas de precisión e utilizando escalas e proporcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón). <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.3. Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.4. Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.5. Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos. <hr/> <p>EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor.</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría. 	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA	(EDUCACIÓN PLÁSTICA)	CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ j ▪ b ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Compilación impresa e dixital sobre manifestacións artísticas. ▪ B2.14. Interese pola procura da información artística. ▪ B2.15. Interpretación da información. ▪ B2.16. Inicio no uso dos medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar e manexar as novas tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.1. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17. Establecemento de ordes e pautas para seguir. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar recursos bibliográficos, dos medios de comunicación e da internet para obter información que lle sirva para 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18. Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquexos ou deseños. 	<p>planificar e organizar os procesos creativos, así como para coñecer e intercambiar informacións con outro alumnado.</p>	<p>medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoos en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.</p> <p>EPB2.4.2. Elabora bosquexos e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19. Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos. ▪ B2.20. Selección axeitada de materiais e espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Coidar e usar correctamente os materiais, os instrumentos e os espazos, 	<p>EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo. ▪ EPB2.5.3. Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas 	

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	C U A R T O
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	
			posibilidades plásticas e os resultados marcados.	

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
a e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuals emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. ▪ LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral. 	CC L CA A CC L ▪ C S C

<p>b d</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audio- visuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audio- visuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. 	<p>CC L CD</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A A ▪ C S C
<p>a b</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 	<p>CC L CA A</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ S C ▪ C S E I E E
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. 	<p>CC L</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ C A A

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="1512 774 1848 1268">▪ LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sin- xelas, exposicións, narra- cións...) presentando cohe- rentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso. <li data-bbox="1512 1284 1848 1460">▪ LGB1.3.4. Participa no traba- llo en grupo, así como nos debates. 	CC L ▪ C S I E E CA A CC L CSI EE CA A

				CC L
a c e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	CC L CS C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala. 	CC L ▪ C S C
a c d ▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e res- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	CC L CS C CA A

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
o	pecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	normas que rexen a interacción oral.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. ▪ LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C L ▪ C S C ▪ C C E C CC L ▪ C S C ▪ C C E C

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. 	CC L CS C CC EC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contes- tando preguntas. 	CC L ▪ C S C ▪ C C E C ▪ C A A
a b ▪ e ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, ento- ación, xestualidade e uso de nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Amosar interese por expresarse en público co- herentemente, usando ne- xos básicos adecuados e presentando estratexias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou fei- tos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	CC L ▪ A A

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
<p>Obxectivos</p>	<p>Contidos</p>	<p>Criterios de avaliación</p>	<p>Estándares de aprendizaxe</p>	<p>C o m p e t e n c i a s c l a v e</p>
		<p>elementais para facer comprender a mensaxe.</p>	<p>▪ LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.</p>	<p>CC L ▪</p>
			<p>▪ LGB1.6.3. Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.</p>	<p>CC L CC EC</p>
<p>b e</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.7.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<p>CC L CD CA A ▪ S I E E ▪ C S C</p>

d e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. 	CC L CC EC CS C CA A
b d ▪ e ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Aposar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Aposar respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. 	CC L CA A ▪ S I E E
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interesarse por aposar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	▪ C C L CA A ▪ C C E C C ▪ C S I E E

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
a d <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista. 	CC L <ul style="list-style-type: none"> ▪ C S C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	CC L CS C
a d <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica. 	CC L CC EC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. 	CC L <ul style="list-style-type: none"> ▪ C S C C

				C E C
a d ▪ e ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios. 	CC L CC EC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	CC L CC EC CS C

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
b e ▪ l ▪ j ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos. ▪ B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, títulos, subtítulos, entradas. ▪ B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. ▪ LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade. ▪ LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade. 	CC L CD CS C CC L CC L ▪ C A A ▪ C S I E

				E
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade. 	CC L <ul style="list-style-type: none"> ▪ CA A ▪ CS I E E
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas). 	CC L

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.6. Emprega o dicio- nario para resolver as dúbi- das de vocabulario que atopa nos textos. 	CC L CA A CSI EE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	CC L ▪ CA A ▪ CSI EE

b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. 	CC L CA A CS C CSI EE ▪ M C T
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	CC L CA A
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais. 	CC L ▪ C A A
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	CC L ▪ C A A

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. ▪ LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso. 	CC L CA A CSI EE
b e ▪ i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. 	CC L CD ▪ A A

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. 	CC L <ul style="list-style-type: none"> ▪ C A A ▪ C D ▪ C S I E E
a b <ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras. 	CC L <ul style="list-style-type: none"> ▪ C A A
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada. 	CC L
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade. 	CC L

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.4. Fai lecturas dra- matizadas de textos. 	CC L CS C
a b <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Coñecemento do funciona- mento da biblioteca da aula e do cen- tro, así como as virtuais e participa- ción en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Coñecer o funciona- mento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades li- terarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informa- cións, e colabora no seu coi- dado e mellora. ▪ LGB2.7.2. Identifica o funcio- namento da biblioteca de au- la, de centro, así como as vir- tuais e colabora no seu coi- dado e mellora. 	CC L <ul style="list-style-type: none"> ▪ A A ▪ C S C ▪ C A A ▪ C S C

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro. 	CC L ▪ S C C C ▪ C C C E C
a b ▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros. 	CC L CA A ▪ S C
a b ▪ e ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	CC L CA A ▪ S C C C ▪ C C C E C

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
a b <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de expresión das preferencias persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. ▪ LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	CC L CC L <ul style="list-style-type: none"> ▪ C S C ▪ C A A ▪ C S I E E
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				

a b ▪ e	▪ B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	▪ B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	▪ LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CC L CSI EE ▪ A A ▪
			▪ LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CC L ▪ C A A ▪ C S I E E
			▪ LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CC L

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe. 	CC L CS C ▪ C C E C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores. 	CC L ▪ C A A ▪ C S I E E

			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	CC L CA A CSI EE
a b <ul style="list-style-type: none"> e i o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros. <ul style="list-style-type: none"> B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... 	CC L <ul style="list-style-type: none"> A A C D
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). 	CC L <ul style="list-style-type: none"> C S C C E C C A A

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. 	CC L ▪ C A A
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. 	CC L ▪ C S C ▪ C C E C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	CC L ▪ C S C ▪ C A

				A
b e	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (questionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (questionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	CC L CA A CSI EE
a b <ul style="list-style-type: none"> e j o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	CC L <ul style="list-style-type: none"> S C C E C C A A C S I E E

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
b d <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	CC L CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ A A ▪ C S I E E
b e <ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido. 	CC L CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ S I E E

a b ▪ e ▪ i	▪ B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. ▪ B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	▪ B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	▪ LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	CC L CD ▪ A A
			▪ LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	CC L ▪ C S C

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificados, tempos verbais (pasado, presente e futuro). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes enunciados, palabras e sílabas. ▪ LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas. ▪ LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. ▪ LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificados. 	<p>CC L CA A</p> <p>CC L CA A</p> <p>CC L ▪ C A A</p> <p>CC L ▪ C A</p>

				A
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao. 	CC L CA A
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apre- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación. 	CC L CS C CC EC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
		ciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas produ- cións escritas. 	CC L CS C ▪ C C E C
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.3. Valora a importan- cia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos. 	CC L CS C ▪ C C E C
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmen- tación e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Utilizar correctamen- te as regras de puntuación, así como construír correc- tamente as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. 	CC L

	<p>recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. ▪ B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita. 	<p>oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións. 	<p>CC L</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 	<p>CC L CS C CC EC</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, contradición...), en relación coa composición de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición... 	CC L CA A
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. ▪ LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C L ▪ C A A CC L CA A
b e ▪ i ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. 	CC L CA A CD

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, en relación coa comprensión e coa produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C L CA A
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> CC L ▪ C A A

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
a d <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C L CS C CC EC
a d <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado, para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C L ▪ C C E C

		na lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	CC L CC EC CS C
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
b d <ul style="list-style-type: none"> e o 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. 	CC L CA A CC EC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	CC L CC EC
<ul style="list-style-type: none"> b d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. ▪ B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. ▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C C L ▪ C C E C ▪ C D CC L CC EC CD

<p>b d</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro. 	<p>CC L</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ C E C
<p>b e</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Creación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Crear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.4.1. Crea e compoñe poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. 	<p>CC L</p> <p>CC EC</p> <p>CS C</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C o m p e t e n c i a s c l a v e
b d e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	CC L
a d e o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	CC L CS C C E C

<p>a</p> <p>d</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. ▪ B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 	<p>CC</p> <p>L</p> <p>CC</p> <p>EC</p>
--	--	--	--	--

